

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνεστάνοντο ὑπὸ τοῦ Ἰατρικοῦ τῆς Παιδείας ἕως τὸ κατ' ἔλαχιν παιδικῶν περιοδικῶν εἰς γράμματα, ἀληθεῖς παρασχόντες εἰς τὴν χάραν ἡμῶν ἐκπαιδεύσεως, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχικοῦ Κωνσταντινουπόλεως ἕως ἀνάγνωσμα ἁριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΑΛΗΡΩΤΗΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἐτησίᾳ δραχμῶν 100. Ἐξέμνητος δραχ. 55. Τρίμηνος δραχ. 30.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ : Αἰγύπτου γράσει διατμ. 50.— Λαερικῆ δολλάρια 4.— Ἀγγλίας καὶ ἑλλην. ἐν γένει τῶν ἑλλαν. Κρονῶν σελήνια 10.

*Ἐξέμνητος καὶ Τρίμηνος ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΗΤΟΝ

ΙΑΡΥΘΗ ΤΩ: 1879

ΙΑΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

*Ἀρχίζει τὴν 1ην ἑκτεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουσι τὴν 1ην οἰουθῆμοιο μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

*Ὁδὸς Ἐερίπιδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 38ος

Ἐν Ἀθήναις, 8 Ἰουνίου 1929

Ἔτος 51ον.—Ἀριθ. 27

ΣΑ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑ ΤΟΥ «ΧΡΥΣΟΚΑΡΑΒΟΥ»

ΤΟ ΝΗΣΙ ΜΕ ΤΙΣ ΜΟΣΧΟΚΑΡΥΔΙΕΣ

Ὅλοι βέβαια παρακολουθεῖτε μ' ἐνδιαφέρον τὸν θαυμαστό «Χρυσόκαρabo» τοῦ μεγάλου συγγραφέα Ἐδγαρ Πόε. Ἡ περιέργη ἱστορία του γίνεται στὴ Σούλιδα, ἓνα μικρὸ νησάκι τῆς Νότιας Καρολίνας. Πρέπει νὰ ξέρετε ὅμως ὅτι τέτοια νησάκια, ὠρεῖα, δασόφυτα καὶ σχεδὸν ἀκατοίκητα ὑπάρχουν πολλὰ στὸν Εἰρηνικὸ Ὠκεανό, καὶ ὅτι ἦταν καὶ αὐτὰ στὶς δόξες τοῦς τὸν καιρὸ πού οἱ μεγάλες ἐκείνες συμμορίες τῶν πειρατῶν, τῶν κουρασίων, ἔπλωσεν ἔλεγαν—τρομοκρατοῦσαν τὶς θάλασσες καὶ τοὺς θαλασσινοὺς. Στὰ νησάκια αὐτὰ εἶχαν οἱ κουρασῖοι ὄχι μόνον τὰ κρυφὰ ἀντάρτικα τους, ἀλλὰ καὶ τὰ θησαυροφυλάκιά τους. Ποῦ ἄλλοθ νὰ φυλάξουν καλύτερα τοὺς θησαυροὺς πού λήστευαν ἀπὸ τὰ πλοῖα τῶν ἐμπόρων; Διάλεγαν λοιπὸν ἐν' ἀπόμεινον νησάκι μέσα στὸν ὠκεανό, ἔσκαβαν ἐκεῖ μεγάλους λάκκους καὶ καταχώνιαζαν μέσα τοὺς θησαυροὺς των: κάσσει με ἀτόφιο χρυσάφι καὶ ἀσήμι (ραβδιά, κουλούρες ἢ καὶ σκόνη), σακκούλες με χρυσὰ νομίσματα ἀπὸ κάθε κράτος, καὶ πολὺτίμα πετράδια κάθε λογῆς.

Ἐνας γάλλος ταξιδιωτῆς, πού τοῦ ἀρέσουν οἱ περίεργες ἐξερευνήσεις, πῆγε σ' ἓνα τέτοιο νησάκι τοῦ Εἰρηνικοῦ, 250 μίλλια μακρὰ ἀπὸ τὸν Παναμᾶ, καὶ ἔγραψε τὶς ἐντυπώσεις του.

Εἶναι, λέει, ἓνα νησί ἀπότομο, καὶ δμως κατάφυτο ἀπὸ μοσχοκαρυδιές, γι' αὐτὸ καὶ τ' ὀνομάζουσι «τὸ νησί με τὶς μοσχοκαρυδιές». Δόσκαλα βρισκεῖ κανεὶς σ' αὐτὸ ἓνα οἶγουρο λιμανάκι, ὅπου ν' ἀράξει χωρὶς φόβο ἀπὸ τοὺς ἀνέμους πού τὸ δέρνουν ἀπ' ὅλες τὶς μεριές.

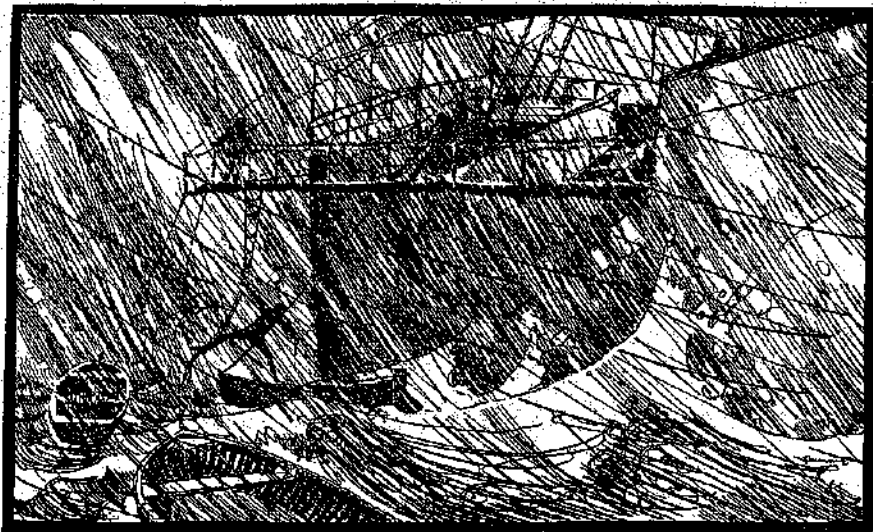
Ἀνήκει στὴ Δημοκρατία τῆς Κόστα-Ρίκα καὶ ἡ πολιτεία αὐτὴ στέλνει κάθε τόσο ἓνα πλοῖο, γιὰ νὰ κάνει ἐπιθεώρηση—νὰ βλέπει ἔθλαδῆ μήπως κανένα ἄλλο κράτος δοκίμασε νὰ κάμει τὸ νησάκι ἀποικία του. Φαίνεται ὅμως πὺς

τέτοιος φόβος δὲν ὑπάρχει, γιὰτι δὲν εἶναι οὔτε τόσο πλούσιο, οὔτε καὶ τόσο μεγάλο.

Ὡστόσο, λένε πὺς κάποτε ἓνας πλοίαρχος, πού τὸν ἔλεγαν Τζίπλερ, εἶχε κάμει ἐκεῖ μὴ μικρὴ ἀποικία δική του. Ἦταν αὐτός, ἡ γυναίκα του καὶ οἱ ἄνηρέτες του. Καλλιέργουσε τοὺς κήπους του,—καὶ ἦταν ἐλεύθερος νὰ ἔχει ἔσους

νακαλύψαμε κανέναν στὸ ἀκατοίκητο τώρα πιά νησάκι.

Ἐχει νερὰ πολλὰ καὶ καταρράχτες, πού κατακυλοῦν ὄχι μόνον στοὺς βράχους ἀλλὰ καὶ στὶς ἀκτῆς, καὶ πέφτουν ἴσα στὴ θάλασσα. Οἱ ναυτικοὶ λένε πὺς ἔλα τὰ καράβια, πού περνοῦν ἀπὸ δῶ, πλησιάζουσι στὶς ἀκτῆς, γιὰ νὰ πάρουν ἀπὸ τοὺς καταρράχτες αὐτοὺς νερὸ γιὰ πόσιμο. Τὰ δέντρα τοῦ νησιῦ εἶναι ἀπὸ τὰ ὠραιότερα τοῦ κόσμου. Ἐχουν θεριέψι καὶ πυκνώσει τόσο, μέσα στὴ δροσιά τῶν ἀφθόνων νερῶν, ὥστε ὅπου

«Δὲν ἦταν βροχὴ πού ἔπεφε σὲ σταγόνες...» (Σελ. 814, στ. α'.)

ἤθελε—καὶ δὲν κουραζόταν νὰ φάχνει ἔλο τὸ νησί γιὰ ν' ἀνακαλύψει τοὺς θησαυροὺς, πού ἐπίστευε πὺς ἦταν κρυμμένοι σ' αὐτό. Ἄν ἦταν δυνατὸ, ἤθελε νὰ σηκώσῃ ἔλο τὸ χῶμα τοῦ νησιῦ, γιὰ νὰ βεβαιωθεῖ πὺς δὲν ἔκρυβε μέσα του τὰ παραμυθένια πλούτη, πού φανταζόταν.

—Ὅταν βγήκαμε στὸ νησί, —λέει ὁ γάλλος περιηγητῆς,— σὲ κάθε βῆμα ἀπαντούσαμε τρύπες καὶ πηγαδάκια, πού τάχε ἀνοίξει ὁ Τζίπλερ κυνηγώντας τ' ἄνεϊρό του, ὡς πού πέθανε πιά καὶ αὐτός καὶ ὅλοι οἱ δικοὶ του. Ὡς τόσο τάφο δὲν ἄ-

ὑπάρχουν περάσματα, ὁ διαβάτης εἶναι ἀναγκασιμένος νὰ πατήσῃ μέσα στὸ νερὸ τοῦ ρυακιοῦ, γιὰτι χῶμα γυμνὸ δὲν ὑπάρχει πουθενά!

Μετὰ τὴν ἐκδρομὴ μου στὸ ἐσωτερικὸ τοῦ νησιῦ,—ἐξακολουθεῖ ὁ γάλλος ταξιδιωτῆς,— ὅπου ἐθαύμασα ἓνα λαμπρὸ πανόραμα ἀπὸ καταρράχτες, δάση, βράχους, ποτάμια καὶ πηγές, γύρισα κατὰ τὸ βράδυ στὸ πλοῖο πού μ' εἶχε φέρει, μετὰ σκοπὸ νὰ κάμω νέα ἐξερεύνηση τὴν ἄλλη μέρα.

Τὴ νύχτα ὅμως σηκώθηκε τρομερὴ θύελλα. Ποτὲ δὲν εἶχα ἔξαγαθοῦσι τόσο

δυνατό σφύριγμα ανέμου, και ποτέ δεν είχα ιδεί βροχή να πέφτει τόσο ομικτή και άφθονη, όπως εκείνη τη νύχτα. Δεν ήταν βροχή που έπεφτε σε σταγόνες και σε ψιχάλες. Ήταν νερό που άδειαζε μονοκόμματο, σαν από χίλια ένωμένα ποτάμια. Όλα μουσκεύτηκαν, όλα αναποδογυρίστηκαν στο πλοίο. Οι πρώτες βροντούσαν απ' όλες τις μεριές. Ύστερα ήρθαν τα θαλασσοπούλια, καταμουσκαμένα, τσακισμένα από το ακράτητο αυτό νερό, κι έπεσαν σά σωστά κουρέλια πάνω στο κατάστρωμα. Έπεσε ένα δλόκληρο κοπάδι. Μα κι από κει ή βροχή τα σάρωνε και τάρριχνε κάτω. Μερικά έπεσαν ακόμα και μέσα στο σαλόνι και στις καμπίνες. Τι συμπαθητικά πού ήταν τα φτωχά πουλιά που ήρθαν τρομα-

«...Να φάγη όλο το νησί, για να νάκαλύψη τους θησαυρούς.» (Σελ. 313, στ. β'.)

γμένα από την όργη των στοιχείων, να ζητήσουν άσυλο κοντά στους ανθρώπους! Μα κι οι ναυίες πάλεψαν πολύ για να μαζέψουν τις βάρκες του πλοίου, που έτυχε να είναι κατεδαμμένες στο νερό. Τι αγωνία και τι ταλαιπωρία, ως πού ν' ανεβούν μια μια οι βαρκοδρες αυτές, που αλλιώς ή τρικυμία θα τις έκανε χίλια κομματάκια!

Τ' άλλο πρωί, όλα ήσυχια, γαλήνια, φωτεινά! Νόμιζε κανείς πως ή τρικυμία κι ή θύελλα ήταν φεύτικο όνειρο, καθώς έβλεπε το χαριτωπό νησάκι να προβάλλει, όλο φώς, όμοια και φρέσκο χρώμα. Αλήθεια είναι ένα περίεργο μέρος αυτό το έρημο Νησάκι, με τις Μοσχοκαρυδιές και με τους χαμένους πιά θησαυρούς του!

KARL EWALD
ΟΙ ΓΥΡΙΝΟΙ

— Συνέχεια από το προηγούμενο —
— Και τί να τ' κάνω, ρώτησε αδιάφορα ο γυρίνος. Έσ' ό μπορεί να τ' χρειάζεσαι για να τρέχεις έξω στη στεριά. Έγώ ω κολυμπώ, γι' αυτό έχω και την ούρά μου. Σήμερα δεν μπορεί να γίνει αλλιώς. Με τους παλιούς, μουχλιασμένους τρόπους δεν πάει κανείς μπροστά. Ο πολιτισμός προσοδεύει και πρέπει να πηγαίνει κανείς σύμφωνα με την εποχή του.

— Ο Θεός να κάνει έλεος! είπε ή βατραχίνα και κοίταζε τον ουρανό σταυρώνοντας τα χέρια της στο στήθος.

— Έπειτα χάνω άδικα τον κόπο μου να προσπαθώ να λογικέψω μια γριά ξεμωραμένη σαν και σένα, είπε ο γυρίνος. Έσ' ό δ' νοιώθει τίποτε, πέρασε ή εποχή σου. Τό μόνο που θέλω να σου θυμίσω είναι ότι έσ' ό μας έβγαλε στον κόσμο. Πρέπει λοιπόν να με πάρης όπως είμαι.

Μ' αυτά τα λόγια έφυγε και ο γυρίνος και πήγε να συναντήσει τα δέλφια του. Η βατραχίνα γύρισε ξανά στην όχθη του ρυακιού και κάθισε δίπλα στο φαρόνι, πού δεν ήξερε τί να πη για να παρηγορήσει τη δυστυχισμένη μητέρα. Της είπε λοιπόν εθθυμα!

— Τώρα έρχεται ή άνοιξη και όλα θα διορθωθούν, θα ιδής. Πού ήσαν τον χειμώνα;

— Ημουν χαμένη μέσα σε μια τρύπα, στην κοίτη του αυλακιού του μύλου.

— Αλήθεια; Μα έτσι, βέβαια, μπορεί κανείς να γίνει μελαγχολικός, είπε το φαρόνι. Θα έπρεπε να κάνης κανένα ταξιδάκι. Τα ταξίδια όφελουν και διορθώνουν το κέφι.

— Καλ' ό λέτε, απάντησε ή βατραχίνα. Έγώ να ταξιδέψω με το σώμα ποόχω; Έγώ είμαι πλασμένη για την καθιστική ζωή. Άρκει μονάχα να περάσω το λιβάδι απ' τη μίαν άκρη στην άλλη για να μου πονέσουν τα ποδάρια.

Τότε το φαρόνι πέταξε κι' απομακρύνθηκε. Η βατραχίνα έβγαλε τη γλώσσα της γρήγορα από το στόμα κι' άρπαξε μια μύγα πού καθόταν δίπλα της, πάνω σ' ένα φύλλο, δίχως να φαντάζεται τί την περίμενε. Έφαγε τη μύγα κι' ύστερα βυθίστηκε ξανά στις μελαγχολικές της σκέψεις.

Τό φαρόνι έργαζόταν με προκοπή για να έτοιμάσει και να σιγύρσει τη φωλιά του, γιατί καταλάβαινε ότι πληθίαζε ο κείρος πού θα γεννοοσε ταυγά του. Κάποτε θυμήθηκε τη βατραχίνα πού είχε κάμποσο καιρό να την ιδεί. Πέταξε στην όχθη του ρυακιού, κι' από κει τ' φώναζε.

— Έδώ είμαι, κυρά φαρόναινα, άπο-

κρίθηκε ή βατραχίνα κι' ήρθε και στάθηκε δίπλα της.

— Τι κάνουν τα παιδιά σου; ρώτησε το φαρόνι. Τώρα πλησιάζει κι' ή δική μου ώρα και σε συλλογίστηκα.

— Ήταν π' ό ευγενικό εκ μέρους σου να με θυμηθής, είπε ή βατραχίνα. Σ' ευχαριστώ πολύ. Τώρα δεν τα βλέπω πιά τόσο τραγικά τ' πράγματα.

— Γιατί, τί συμβαίνει; ρώτησε το φαρόνι.

— Η βατραχίνα του έκανε νόημα και πήδησε ως την όχθη του ρυακιού.

— Θέλετε να δήςτε μόνη σας; είπε. Και τό φαρόνι κοίταξε μέσα στο νερό. Τό ρυάκι ήταν γεμάτο από γυρίνους πού κολυμπούσαν εθθυμα όπως και πριν, άλλ' είχαν γίνει πολύ μεγαλύτεροι. Και μάλιστα κάμποσοι είχαν άποκτήσει πίσω τα πιό χαριτωμένα ποδαράκια πού μπορεί να φαντασθή κανείς, κι' ακόμα δύο από τους μεγαλύτερους άρχισαν να έχουν και μικρούλια μπροστινά ποδάρια σ' α χεράκια.

— Τι λέτε λοιπόν; ρώτησε ή βατραχίνα. Καθώς βλέπετε, άρχισαν να φέρονται καλύτερα. Έχουν βέβαια άκόμη εκείνη τη σιχαμένη ούρα και τό διαβολόπραγμα πάνω στο κεφάλι τους. Άλλά τώρα βλέπω τουλάχιστον ότι τό πράγμα έχει ένα σκοπό. Συγκρατιέμαι λοιπόν περισσότερο και δεν τα μαλλώνω πιά. Συλλογιέμαι ότι τό καλύτερο απ' όλα είναι να τάρρηση κανείς όλα στη Φύση. Κατά τα άλλα όμως είναι πολύ έστρωπα παιδιά. Όταν τις προσάλλες έπαινεσα ένα τους γιατί άρχισε να γίνεται πιό φρόνιμο, μου γέλασε μέσα στα μούτρα μου και είπε ότι δεν πρέπει να φαντάζομαι πως θα γίνει ποτέ καμιά γριά πηδηχτού όπως έγώ. Άχ, τα παιδιά, τα παιδιά! Ο Θεός να δώσει να έχετε σεις περισσότερή τύχη με τα δικά σας.

— Ευχαριστώ πολύ, απάντησε το φαρόνι. Θα πάω τώρα να ρχίσω.

Όλες τις επόμενες μέρες ή φαρόναινα καθόταν στη φωλιά της και κλωσοοοσε ταυγά της, κι' ούτε είχε διόλου καιρό για να συλλογισθή τη βατραχίνα. Όταν κατάλαβε όμως ότι τα παιδιά της μπορούσαν να βγουν από ταυγά από τη μια στιγμή στην άλλη, παρακάλεσε τό άντρα της να πετάξη στο ρυάκι και να πη χαίρετάματα στη βατραχίνα από μέρους της.

— Η βατραχίνα είναι κι' αυτή μητέρα, είπε. Άλλά ή δυστυχισμένη είχε άτυχία με τα παιδιά της. Πρέπει να της δείξουμε πως ενδιαφερόμαστε λιγάκι για την άτυχία της.

Και ή φαρόναινα διηγήθηκε στον άντρα της όλα όσα είχε ιδεί και άκούσε από τη βατραχίνα, και τότε αυτός πέταξε να πάη να την βρη. Παρ' όλο όμως πού κοίταζε γύρω του, δεν είδε

ΘΗΡΙΟΤΡΟΦΕΙΟΝ ΤΟΤΟΥ ΚΑΙ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑΣ
(ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ)

Κτ'.

Σ' αυτό ο Τοτός δεν είχε άδικο. Η δεύτερη παρουσία του Θηριοτροφείου, — αν γινόταν, — θα είχε κόσμο και κοσμάκη!

Ο Φώκος, ο Κίτσος κι' ή Πελαγία δεν έπαιναν να εκθειάζουν στο χωριό τα όσα είδαν στην πρώτη. Γιατί ήθελαν να δείξουν πως δεν ήταν κουτόπαιδα να γελαστούν, και πως δεν πέταξεν τα λεφτά τους για τό τίποτα κι' έπειτα γιατί από την κουταμάρα τους και τη χαζομύρα τους, είχαν πάρει γι' αληθινά τα «φαίνόμενα» εκεί α. Κι' έλεγαν:

— Πού να ιδήςτε σεις Γάτα της Άγκύρας, με αληθινή άγκυρα στην πλάτη της!

— Πού να ιδήςτε σεις Χίνα Κουταλοφόρα, με αληθινή κουτάλα στο κεφάλι της!

— Άμ' ό Άρταξόρης, Πελαγίτσα;

— Ά, τί μεγάλος έλέφαντας! Και τί ήμερος! Με πήρε με την προβοσάδα του, με σήκωσε και με κάθισε στη ράχη του, να, όπως με παίρνει ο παππούς μου και με καθίζει στον ώμο του!

— Άμ' τό λιοντάρι, Φώκο;

— Ά, τί ώραίο!... Προφτάσαμε και τό είδαμε λίγο τη στιγμή πού τους έφανε... Είχε κάτι μύτια σαν ήλιους!

— Μα γιατί τους έφανε;

— Δεν ήθελε να κάμη γυμνάσια, φαίνεται. Θα γυρίση όμως, γιατί έτσι είναι συνηθισμένο. Την Κυριακή θάναί πάλι εκεί.

— Άμή τό πυροτέχνημα, παιδιά;

— Θαυμάσιο! Αλήθεια μās τράνταξε λιγάκι και μās ξεκούφανε; μα είχε κάτι χρώματα, κάτι λάμψεις!

— Σας τρατάρησαν, λέει, κιάλα στο τέλος;

— Βεβαίωτα! Άπ' όλα μās έβγαλαν. Λεμονάδα, γλυκό, παγωτό, παραμέλες... ως και πασοτέμπο! Τρώγαμε όλη την ώρα!

Αυτά κι' άλλα έλεγαν οι πρώτοι θεατές του Θηριοτροφείου. Τα παιδιά του χωριού, τό περισσότερα, τό πίστευαν. Κι' όταν μερικά έδειχναν άμφιβολία, ή Πελαγίτσα τ' φώναζε:

— Μπα! και τί συμφέρο έχουμε να σās γελάσομε; Έσείς θα χάσετε, αν δεν πιστέψετε και δεν πάτε. Έμεις θα πάμε και την άλλη Κυριακή. Και μάλιστα χάρισμα.

— Γιατί χάρισμα;

— Γιατί δεν προφτάσαμε να ιδούμε καλά τό λιοντάρι, κι' ό κ. Τοτός μās είπε να ξαναπάμε, χωρίς να πληρώσομε τίποτα.

— Θάρροους και μεϊς! είπαν δυό-τρία παιδιά.

— Και μεϊς! είπαν δυό-τρία άλλα.

Άλλη κουβέντα δεν γινόταν πιά στο χωριό. Τα παιδιά, πού είχαν πεισθει να πάνε στην παρουσία από τό λόγια του Φώκου και της παρέας του,

ΦΩΚΙΩΝ ΒΑΛΕΡΟΣ
ΡΗΤΑ
75.
*Αν σε λάθος όσοπέση;
Κι' απ' αυτό αν ζημιωθής,
Σύγκαιρα θα όφειληθής;
Σ' άλλες όμοιες ύποθέσεις,
Φτάνει πού θα τό θυμάσαι
Πιό προσεχτικώς για νάσαι.
CHEF

έπεισαν κι' άλλα. Και σε λίγο, στον παιδόκοσμο του χωριού, το γενικό σύνθημα ήταν: «Την Κυριακή στο Θηριοτροφείο!»

— Έτσι, ενῶ από τη μία μεριά, ο Τοτός, ο Γεώργιος κι' ο Χρόνης έτοιμαζαν την παράσταση της Κυριακής, από την άλλη μεριά ο Φώκος, ο Κίτσος κι' η Πελαγία έτοιμαζαν το «κοινό» της. Έ, αυτή τη φορά το «κοινό» θάταν μεγάλο. Τα καθίσματα του κήπου δε θάρτιαναν για να καθήσουν τόσα παιδιά. Και πολλά θά στεκόταν δρόμα...

(Ακολουθεί)

Η ΚΥΡΑ - ΜΑΡΘΑ

ΩΣ ΠΟΥ ΝΑ ΒΡΗ ΤΗ ΜΗΤΕΡΑ ΤΗΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ υπό CHARLES RICHTER

— Συνέχεια από το προηγούμενο —

— Μά εγώ δεν κοιμούμκι! διαμυρτήθηκε ο Δίκ.

Ο ξένος κατέβηκε την άμμουδιά και σφύριξε πάλι συνθηματικά. Ένα όμοιο σφύριγμα τού αποκρίθηκε από τη βάρκα.

Αυτό δεν άφινε καμμιάν άμφοβία. Η βάρκα φάνηκε κιάλας άμυδρά μέσα στο σκοτάδι.

— Έτοιμαστήτε! είπε ο ξένος.

Ο Σολομών πήρε στην άγκαλιά του τη μικρή Λεβάντα. Το παιδί άνοιξε τα μάτια του και χαμογέλασε, αλλά τα ξανακλείσε πάλι τσακισμένο από τον κόπο κι' άφισε το κεφαλάκι του στον ώμο του Σολομών.

Ο σόντροφός του έτοιμάστηκε να τον μιμηθεί, όταν ξαφνικά άκούστηκε μία φωνή μες στο σκοτάδι:

— Ποιός είν' έκει;

Στην κορυφή του βράχου έλαμπε το φώς ενός φαναριού. Τρεις άκτοφύλακες φαινόταν τριγύρω στο φώς.

— Να πάρει η όργη! μουρμούρισε ο ξένος. Μη μιλήσει κανείς σας! Τράβα κουπί όσο μπορείς πιά γρήγορα, κι' αν γλυτώσουμε, γλυτώσαμε! Έδώ είναι ζωή η θάνατος.

Ο ναύτης έκαμε όπως τον πρόσταξαν, χωρίς ν' άπαντήσει μιλιάν.

Η βάρκα έτρεχε γοργά, αλλά ο κρότος των κουπιών έφτασε ως τ' αυτιά των άκτοφυλάκων.

— Σταθήτε! φώναξαν. Σταθήτε, γιατί θά σας χτυπήσουμε!

Κι' έτρεξαν προς την κατηγορία της άκτής.

— Γρήγορα! γρήγορα! είπε ο ξένος.

Σφύριγματα και φωνές άκούστηκαν και πάλι.

— Στόπ! φώναξε ένας άκτοφύλακας, κουνώντας μες στο σκοτάδι το φανάρι του. Σταθήτε, γιατί πυροβολώ!

Ο Σολομών ένοουσε την καρδιά του να χτυπήσει δυνατά.

Η βάρκα είχε άπομακρυνθεί μόνο καμμιά είκοσαριά μέτρα από την άκτή, και στο φώς του φαναριού φαινόταν καθαρά οι τρεις άνθρωποι της έξουσίας, που έτοιμάζαν τα δ-

πλα τους να πυροβολήσουν τους φυγάδες.

— Σταθήτε, για τρίτη φορά!

— Σαπλωθήτε όλοι χάμω, είπε ο ξένος.

Η βάρκα τώρα έτρεχε σαν τρελλή πάνω στα κύματα.

— Πύρ! άκούστηκε μία φωνή.

Τρεις τουφεκιές άντήχησαν στη σιγαλιά της νύχτας κι' ο άντίλαλος χάθηκε στα βράχια της άκτής.

Ο κρότος έξπλησε τη μικρή Λεβάντα, που ήταν άδύνατο να καταλάβει τί γινόταν τριγύρω της. Σηκώθηκε άπάνω και κάτι πήγε να περ. Οι τουφεκιές έξακολουθούσαν. Ο Σολομών τότε, γρήγορος σαν άστραπή, δρημισε στο βάθος της βάρκας. Αλλά μία σφαίρα βρήκε το γέρο κατάστημα, άκριβώς τη στιγμή που σηκώθηκε να προφυλάξει τη μικρή.

— Δυστυχισμένε! φώναξε ο ξένος. Πληγώθηκες.

Ο Σολομών κυλίστηκε άναίσθητος στη βάρκα.

— Έσωσα όμως τη μικρή Λεβάντα, φηθόρισε με τη στερνή δύναμη που τούμενε.

— Τό πανι! φώναξε ο ξένος.

Κι' άμέσως σήκωσαν μαζί με τον ναύτη τó πανι κι' ο άέρας τώρα τους έσπρωχνε τη βάρκα οά σφαίρα.

Νέες τουφεκιές άκούστηκαν και πάλι, αλλά τώρα πιά η βάρκα βρισκόταν μακριά.

Ο ξένος άφισε τώρα τó τιμόνι και πλησίασε τó Σολομών.

— Σ' έχ τέταρτο θάμαστε στο πλοιο. Μπορείτε να περιμένετε;

Ο Σολομών κούνησε τó κεφάλι.

— Ναί, ναί, είπε, δεν είναι τίποτα, θά περιμένω. Ευχαριστώ.

Κρατούσε τη μικρή Λεβάντα από τó χέρι κι' η μικρή τόν κοιτάζε με δρθάνοιχτα μάτια, χωρίς να καταλαβαίνει τίποτα από τó δράμα που είχε γίνει.

— Υποφέρετε, παπού-Σολομών; φηθόρισε.

— Όχι, όχι, παιδί μου. Είμαι χαρούμενος, γιατί θά σε πάω στη μαμά σου.

Και καθώς τά δυό παιδιά άκουμπούσαν τó κεφάλι τους στα γόνατά του, ο γέρος βυθίστηκε σέ σκέψεις.

Γιατί άραγε τόχε κάμει αυτό; Ούτε κι' ο ίδιος δεν ήξερε. Κάτι πιά δυνατό άπ' αυτόν τόν είχε σπρώξει. Είθε τά δπλα που σημάδευαν και καθώς συλλογίστηκε, ότι κάπου κοντά περιμενε με λαχτάρα μία μητέρα, κι' ότι μπορούσε να της πήγαιναν ένα παιδάκι σκοτωμένο, δρημισε χωρίς να τó σκεφθεί περισσότερο και προφύλαξε με τó γέρικο κορμί του, τó μικρό σωματάκι τού παιδιού. Η σφαίρα βρήκε αυτόν και τώρα τού φαινόταν ότι είχε εξαγοράσει πιά στην κρίση τού Θεού όλα τα κρίματα της άμαρτωλής ζωής του.

Δεν πονούσε, αλλά τα χέρια του έκα-

γαν και τα χέρια του είχαν ξεραθεί οά ναχε πυρετό. Βύθισε τα δάχτυλά του στο νερό κι' η ψύχρα αυτή τόν άνακούφισε. Μόνο πού διψούσε, διψούσε πολύ.

Αλλά δεν είπε τίποτα, για να μὴν ένοχλήσει κανένα, και περιμενε άμύλητος.

Η φωνή της μικρής Λεβάντας τόν ζύπνησε από τις σκέψεις του.

— Παππού, τó βαπόρι!

— Άνοιξε τα μάτια του.

Έκει κοντά φαινόταν ο σκοτεινός όγκος ενός μεγάλου πλοίου. Ένα φώς άναψε στην πλώρη κι' έσβυσε άμέσως.

— Ήταν τó σύνθημα.

Σε λίγο η βάρκα κατέβασε τó πανι και ζύγωσε τó πλοιο. Έρριξαν τη σκάλα και μία φωνή άκούστηκε από πάνω.

— Δοιπόν; Πήγαν όλα καλά;

— Θα σας πώ, άπάντησε ο ξένος. Μά γυναικεία φωνή, άκούστηκε τότε στο σκοτάδι.

— Λεβάντα! Λεβάντα!

— Μαμμιά! Μαμμιά!

— Θεέ μου! Θεέ μου! Σ' ευχαριστώ!

Υστερ' από ένα λεπτό, η μικρή Λεβάντα πήδησε από την άγκαλιά τού ναύτη, πού την άνέβασε στο πλοιο, κι' έπεσε σαν τρελλή στην άγκαλιά της μαμμιάς της, γελώντας και κλαίγοντας μαζί: «Μαμμιά, μαμμιά, μαμμιά!»

Ο Δίκ δεν καταδεχόταν καμμιά βοήθεια κι' άνέβηκε μοναχός με τó πανέρι του στο χέρι. Αλλά τόν καιμένο τó Σολομών τόν άνέβασαν με πολλή δυσκολία. Ο δυστυχισμένος γέρος είχε ξαντίληθει από την αιμορραγία, κι' ήταν τόν άνέβασαν στο κατάστρωμα, εϋθός έλιποθύμησε. Έτσι δε μπόρεσε να ιδεί εκείνο πού θά τού προξενούσε τόση εϋτυχία: τη χαρά της Λεβάντας, όταν ξαναβρήκε τη μαμά της.

Ο ξένος πληροφόρησε με λίγα λόγια τόν πλοίαρχο για όλα οα είχαν συμβεί, και καθώς ξάπλωναν προς εχτικά τó Σολομών πάνω σ' ένα καραβόπανο, ένας ναύτης έτρεξε να φωνάξει τó γιατρό.

Έκείνος γόντισε πλιά στον πληρωμένο κι' έζήτησε την πληγή. Απομάκρυνε τα παιδιά και με τη βοήθεια της γυναίκας έκοψε τó ματωμένο ποικύμισο.

Η πληγή φάνηκε μικρή και άσήμαντη. Αλλά ο γιατρός κούνησε τó κεφάλι κι' είπε στον πλοίαρχο λακωνικά:

— Είναι χαμένος!

— Θεέ μου! στέναξε η γυναίκα. Και τα δάκρυα έτρεξαν ποτάμι από τα μάτια της.

— Μπορούμε να τόν κατεβάσουμε

«Ο Σολομών τούθωσε τη Λεβάντα...» (Σελ. 316, στ. α')

κάτω; ρώτησε ύστερα ο πλοίαρχος.

— Όχι, είπε ο γιατρός, κάθε κίνηση είναι ολέθρια. Καλύτερα να τόν αφήσουμε έδω στον άέρα. Άλλωστε, θάρρω πώς δε θά βατήξει και πολύ.

Ο πλοίαρχος έμεινε μία στιγμή άμυλητος.

(Τό τέλος στο ερχόμενο ΜΙΚ. 6. ΣΤΑΕΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

Γ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ ΜΑΡΚΟΡΑ

Η ΑΛΗΘΙΝΗ ΕΥΤΥΧΙΑ

[Έκατό χρόνια συμπληρώθηκαν από τη γέννηση τού μεγάλου Κερκυραίου ποιητού Γερασίου Μαρκορά. Και στην Κέρκυρα γιορτάσθηκαν πρό όλίγων τα Έκατόχρονα τού, μαζί με τα Έκατόχρονα ενός άλλου σοφού Κερκυραίου, τού Ίάκωβου Πολυλά. Ο έκει Φιλολογικός Όμιλος κι' η λογία κυρία Βίρηνη Δεντρινού είχαν την πρωτοβουλία. Όλοι γνωρίζουν βέβαια τόν Γεράσιο Μαρκορά. Είναι ο ποιητής τού «Όρκου», τού «Αρίωνα» και τούτων άλλων θαυμαστών ποιημάτων. Ώς μνημόσυνο, αναθηροσεία έδω εν' από τα καλύτερά του, την «Αληθινή Ευτυχία» — και σέ δούσε θέλουν να μάθουν περισσότερα για τόν Μαρκορά, συσταίνω τó πανηγυρικό τεύχος της «Ιονίου Άνθολογίας», όπου γράφουν τη γνώμη τους όλοι οι Έλληνες λόγιοι, καθώς και τó ερχόμενο τεύχος της «Νέας Έστίας», όπου δημοσιεύεται η «Καλοκαιρινή Βραδιά», άνέκδοτο ποίημα τού μεγάλου Κερκυραίου, πού άντιθέτα με δ,τι συμβαίνει συνήθως με τα έργα των ποιητών πού μένουν άδηροσεία, τυχαίνει να είναι κι' έν' αληθινό άριστούργημα. — Σ. τ. Δ.]

Από τ' Άργος ξεκινάει, Πόλιν ή άσχη τ' άσέβεια σβύση, Κόσμος άπειρος, πού πάει Στο Ναό να προσκυνήση.

Μόρια ζωά ποδοβολούνε Τρέχουν άμαξες πολλές, Και την Ήρα ύμνολογούνε Άναστέμμετες φωνές.

Όυτε γέρος, πού στην κλίνη Έχει μήνες παραδειρεί, Όυτε άνήλικος άφίνει Της Θεάς τó πανηγύρι. Πά; άκόμα έκείθε λείπει; Στού σπαιτού της τήν αύλη Ή τρισάστη Κυδίππη Τί ζητάει, τί καρτερεί;

Είχε σόναυγα κροστάξει, Πόιν κανείς τó δρόμο πάση, Νά της φέρουν για τ' άμάξι Ένα κάτωπο ζευγάρι. Άλλ' οι ταύροι θά βοσκούσαν Σε λιβάδια μακρυνά, Και θλιμμένη τη θοροούνη Αυό φιλόστοργα παιδιά.

Δεν έσπόθησαν κολληώρα Σε μάν άνεργη άπορία Νά! — τ' άμάξι από τη χώρα Βγαίνει, χώνεται με βία Λίγως πουθενά να μείνη, Με άκατάπαντη δρημ, Δρόμο παίρνει, δρόμο άφίνει, Και περνάει σαν άστραπή.

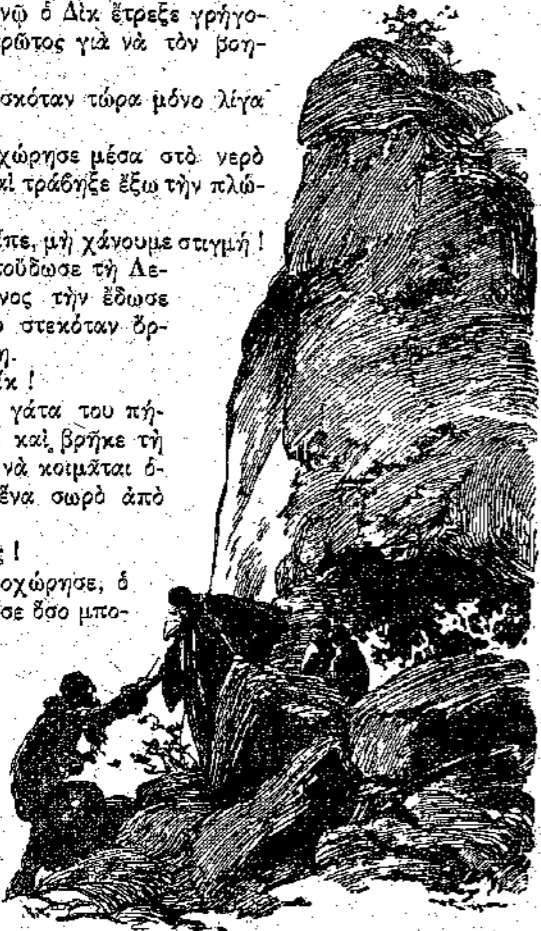
Άγκαλά και τόσοι κρότοι Γύρω ήχούνε στις πεδιάδες, Τ' άκούην πούχηται κι' οι πρώτοι Κ' οι στεργοί προσκυνητάδες Σταματούν τó βλέμμα φέρνον Όυτε πράξει να φανή Νά τα! — οι νέοι τ' άμαξι σέρνον, Κι' είναι ή μάνα τους έκει!

Ζήτω άμέτρητα βοίξουν, Ένωμένα στον άέρα Με φωνές πού μάκαρίζουν Τήν καλότυχη μητέρα Και, ως περνούν τα καλληκάρια, Στα ιδρωμένα τους μαλλιά Πέφτουν πρώσινα κλωνάρια Άπό δάφνη και μυρτιά.

Μές στη μέση από τó πλήθος Η Κυδίππη κατεβαίνει, Με τόν Όλυμπο στο στήθος, Με την όψη δακρυομένη. Δεν άργεί στο μέρος πάει Πού λατρεύεται ή Θεά, Λίγα λούλουδα σκορπάει Και προσεύχεται θεριά:

— Μην ιδής καθόλου έκεινο Πού τολμώ να δώσω τώρα. Όσα κλάματα έγώ χύνω Δέξου, άντίς απ' άλλα δώρα Σ' εζορκίζω! κάμε δ Θεά, Στά παιδιά μου να δοθή Η καλύτερη εϋτυχία Όπου βρίσκεται στη γή.

Πώς θεότανε! με πόση Της ψυχής ούφάνια πύρα Και τó μάτι είχε σημάσει Και τó νού κατά την Ήρα! Έκαμ' έπειτα να φύγη, Και γυρνώντας ταπεινά, Τά δυό τέκνα της έναοίγει Χάμου άκίνητα — νερά!

«Ο ξένος οδήγησε τούς φίλους μας...» (Σελ. 307, στ. γ')

Νιόνιος δὲ μοῦ λές πῶς ἤθελες νὰ γλυτώσουν; Δὲ βλέπεις τὴ συμφορά πὺ ἐπαθε ἕλος ὁ τόπος; Ἐδῶ καρὰδια χάνονται, καὶ σεῖς, βαρκοῦλες, πὺ πηγαίνετε! Ὁμορφο πρᾶμμα νάλεγα στοὺς ἀνθρώπους πὺ μὲ γλύτωσαν; ἐλάτε τώρα νὰ μοῦ βγάλετε τὴ Χιονοῦ καὶ τὴ Μπαμπικοῦ! Ἀλήθεια, ἐγὼ σοῦτα νὰ τ' ἀφήσης ἀπόψε ἐδῶ. Μὰ τῆξερα πῶς θὰ γινόνταν τέτοιο κακό; Ἐοῦ, ἂν τῆξερες, ἄς τάπαιρνες.

— Ναι, ἐγὼ φταίω πὺ σᾶκουσα! ..
— Καὶ τώρα τί νὰ σοῦ κάμω; Ἐ. στάσου λιγάκι νὰ γίνῃ ἡσυχία, νὰ σηκώσουμε τὰ χαλάσματα, νὰ βγάλουμε τὰ πρᾶγματα, αὔριο, μεθαῦριο καί... ἂν θάναυ ζωντανὰ ἀκόμα καὶ τὰ ζωντανά σου, νὰ τὰ πάρῃς. Ἐγὼ δὲ θὰ σοῦ τὰ κρατήσω βέβαια. Οὔτε τίποτ' ἄλλο δικό σου.

Ὁ Πανάγαρῃς θὰ συλλογίστηκε πῶς αὔριο ἢ μεθαῦριο, θάταν ἀργά. Ἴσως καὶ τὴν ὥρα ἐκεῖνη τὰ κακόμοιρα τὰ ζωντανὰ του θάταν νεκρὰ μὲς στὰ πλακωμένα κλουβία τους. Καὶ δάκρυσε. Πρῶτη φορὰ ἐδὲλα τὸν Πανάγαρῃ νὰ κλαίῃ! Καὶ δάκρυσα χωρὶς νὰ θέλω κι' ἐγὼ.

Ὁ Φάγγης ἄρα εἶπε τὰ κλάμματα γὰ καλὰ.

— Ἀχ, ἢ καὶ μὲν ἢ Χιονοῦ!.. Ἐλεγε ἄχ, ἢ καὶ μὲν ἢ Γαλάτεια!.. Γιατί νὰ μὴ τὰ πάρουμε μαζί μας; Θὰ τὰ γλυτώναμε!

Τὸ ἴδιο κι' ἢ Νίνα, ἔταν γυρίσαμε πάλι στοὺς πλάτωμα καὶ τῆς δώσαμε τὴ θλιθερὴ εἶδηση. Ἀνθρώπος νὰ τῆς πέθαινε, δὲ θάκανε ἔτσι!

(Ἀκολουθεῖ)

ΔΙΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Η ΑΥΤΟΘΥΣΙΑ ΤΗΣ ΕΛΕΝΗΣ

Ἀγαπητὴ μου ἀδελφῆ,

Δὲν ἔχουμε μάθημα σήμερα κι' ἐπιωφελοῦμαι νὰ σοῦ γράψω ἕνα μεγάλο γράμμα. Ἐχω σχεδὸν ἕνα μῆνα νὰ σοῦ γράψω... Γέλας, πανηγῆ, καὶ λές: ἀφοῦ αὐτὴ ἔπαψε τίς κλαυθμούς της, δὲν τῆς κάνει πιά ἐντύπωση ὁ χωρισμός. Ὅχι, ἀδελφῆ μου, ἢ στέρησή σας πάντα μὲ λυπεῖ! μὰ εἶναι ἀλήθεια πῶς ἀρχισα νὰ συνηθίζω τὴ ζωὴ τῆς ἐσωτερικῆς. Οἱ διάδρομοι τοῦ σχολείου δὲν μοῦ φαίνονται πιά τόσο σκοτεινοί, οὔτε τὸ κτίριο τόσο μελαγχολικό. Οἱ συμμαθητῆρές μου εἶναι πολλὸ καλές. Μὰ μάλιστα, πὺ τὴν ἔχω στὸν κοιτῶνα πλάι μου, μοῦ εἶναι πολλὸ συμπαθητικὴ γιατί μοῦ φαίνεται πῶς σοῦ μοιάζει. Τὴ λένε Ἄννα καὶ συμφωνοῦμε σὲ πολλὰ πρᾶγματα: ἔχει διαβάσει σχεδὸν ὅ,τι κι' ἐγὼ καὶ δὲν τελειώνουμε νὰ λέμε τίς ἐντυπώσεις μας.

Ἄ. κι' ἕνα ἄλλο εὐχάριστο: ἢ δασκάλοισα πὺ μὲ δέχτηκε τὴν πρῶτη μέρα πὺ ἦλθα, ἢ κυρία Γ., βγήκε λι-

γάκι συγγενῆς μας. Προχτὲς ἀνακαλύψαμε πῶς ἔχουμε μιὰ μακρινὴ συγγένεια ἀπὸ τὸ θεῖο Κώστα. Μὲ συμπαθεῖ πολλὸ καὶ μὲ παρηγορεῖ, μὲ συμβουλεύει: δὲν εἶναι διόλου σχολαστικὴ, ξέρεῖς...

Ἄκουσε τώρα καὶ μιὰ κωμικοτραγικὴ ἱστορία. Ἡ Ἄννα πὺ σοῦ εἶπα, ἔχει μιὰ ἐξαδέλφη, τὴν Ἐλένη, ἔξυπνο καὶ καλὸ κορίτσι, μὰ λιγάκι ζωηρό. Προχτὲς τὴ νύχτα, ἀφοῦ πέσαμε ἕλες στὰ κρεβάτια μας καὶ μισοκοιμόμαστε, νὰ τὴν ἢ καλὴ σου, ἔρχεται στὸν κοιτῶνα μας (κοιμάται σ' ἄλλον αὐτῆ), μὲ τὸ νυχτικό, ξεκαρδισμένη στὰ γέλια. — «Τί τρέχει;» τῆς λέει ἢ Ἄννα, πὺ ἀπ' τὴν τρομπάρα τῆς μὴ εἶναι ἀρρωστη, δὲν κατάλαβε πὺ γελῶσε. — «Παιδιά μου, λέει αὐτὴ, ἦλθα νὰ σᾶς διηγηθῶ ἐν' ἀστεῖο: ἔταν πῆγα στὸν κοιτῶνα μου, ἦρα τὴν κουβέρτα μου σηκωμένη καὶ τὸ κρεβάτι μου ἀνοιχτό: λέγω τότε στ' ἀστεῖο: «εὐχαριστῶ τὴν ἄ θ ρ ἂ ν δεσποινίδα πὺ μοῦ ἔκαμε αὐτὸ τὸ κολιμπέντο!» Καὶ τί μοῦ ἀπαντοῦν; — «Δὲν ἦταν ἢ Ἄ θ ρ ἂ μ (ἔχουμε μιὰ Ἐλένη Ἀβραάμ) ἦταν ἢ Μαρίκα!» — «Καλὰ νὰ πάθῃς!» τῆς εἶπαμε κι' οἱ δυὸ μ' ἕνα στόμα: «τί ἤθελες νὰ μιλήσης ἑλληνικοῦρες;... Πήγαινε τώρα στὸ κρεβάτι σου καὶ αὔριο τὰ λέμε».

Ὡς ἐδῶ θάταν καλὰ. Μὰ μὲ τὰ γέλια καὶ τίς κουβέντες χάσαμε τὸν ὕπνο μας. — Ἄννα, λέω τότε ἐγὼ, πάμε νὰ τῆς ἀποδώσουμε τὴν ἐπίσκεψη καὶ νὰ τῆς ποῦμε κανέν' ἀστεῖο πὺ δῆθεν μᾶς συνέθηκε; Μὰ καὶ δυὸ ἴσια στὸν κοιτῶνα τῆς Ἐλένης. Τὴ βρήκαμε ἀκόμη ξυπνή. — Ἐλένη, τῆς λέμε, φαντάσου, καὶ μὲν, ξεχάσαμε νὰ σοῦ ποῦμε τί μᾶς συνέθηκε τάπογεμα. Ἡ κ. Ὑποδιευθύντρια μᾶς ἔδωκε ἕνα γράμμα νὰ τὸ πᾶν ὁ Πέτρος ὁ θυρωρὸς στὸν κ. Δ. — Νά, Πέτρο, τοῦ λέμε, εἶπε ἢ κ. Ὑποδιευθύντρια νὰ τὸ πᾶς στὸν π ρ ὁ ς δ ν δ ρ ο ν.» Κι' ὁ θυρωρὸς: «Καὶ πὺ κάθεται αὐτὸς ὁ κ. Προσονόρος;»

Ἔσκασε ἢ Ἐλένη στὰ γέλια: μὲ τὸ κεφάλι χωμένο στὸ μαξιλάρι της, γελοῦσε, γελῶσε, σιγὰ δῆθεν νὰ μὴν ξυπνήσῃ τᾶλλα παιδιὰ, κι' ἐμεῖς, κατενθουσιασμένες πὺ ἄρσσε τὸ ἀστεῖο μας, καμαρώναμε. Ἐξάφνα τρίγκ! ἔτριξε ἐλαφρὰ ἢ πόρτα καὶ ὦ θέ μου! στὸ ἀμυδρὸ φῶς τῆς καντήλας, βλέπουμε νὰ μπαίνει ἡ σαρῆ; κι' ἀλύγιστη... ἢ κ. Ὑποδιευθύντρια, μὲ τὰ μαλλιά πλεγμένα κοτσίδα, καὶ μὲ τὸ κοντὸ πολκάκι ἀπὸ κόκκινη φανέλλα, κεντημένο στὸ γύρο μὲ ἄσπρο φεστόνι... Τὰ χάσαμε... Τώρα: Ἡ Ἐλένη, χωμένη στὰ μαξιλάρια, ἐξακούουθε ἢ νὰ γελᾷ ἀνύποπτη, ἐνῶ στὸ πεισμα τῆς ἑλληνικῆς μυθολογίας, ἔχει μιὰ, ἄλλα δυὸ Νιόβες στεκόνταν πλάι στὸ κρεβάτι της...

Πρῶτη ἐγὼ συνῆλθα, καὶ στὴν ἐρώ-

τηση τῆς κ. Ὑποδιευθύντριας, ἀποκρίθηκα: «—Εἶναι ἀρρωστη ἢ Ἐλένη!» Θέ μου, πῶς εἶχα τὴ δύναμη νὰ πῶ αὐτὴ τὴν ψευτιά; Ἐνα κῆμα ζεστὸ αἰστένηκα νᾶνεδαίνῃ ἀπ' τὴν ῥάχη μου καὶ κατακοκλίνῃσα: εὐτυχῶς τὸ φῶς τὸ ἀδύνατο μ' ἀποσκέπαζε... Καὶ τότε ἔγινε κάτι πὺ δὲν περιμέναμε. Ἡ κ. Ὑποδιευθύντρια ἔσκυψε: στὴν Ἐλένη, πὺ μὲ κοίταξε κατάπληκτη γὰ τὴν ψευτιά μου, ἔπιασε τὸ μέτωπό της καί: «—Μὰ αὐτὸ τὸ παιδί καίει, εἶπε, ἔχει πυρετό!» Ἡ ἀλήθεια εἶναι πῶς ἀπ' τὸ γέλιο καὶ τὸ κουκούλωμα ἢ Ἐλένη ἔταν κατακόκκινη: ἔπειτα ἢ παρουσία τῆς ἐξαδέλφης της καὶ ἢ δικῆ μου! πὺ ἔχω φῆμὴ γὰ φρόνιμη; — (ἀδελφούλα μου, τί τύψεις ἔχω! ἀπὸ προχτὲς βαρῶ πῶς τὴν κλέβω αὐτὴ τὴν ἰδέα πὺ ἔχουν γὰ μένα)—Ἴσως νὰ τὴν ἐπεισαν τὴν κυρία Ἴσως ἄρα νὰ τὸ ἔκαμε κι' ἐπίτηδες γὰ νὰ μᾶς τιμωρήσῃ.

Ἀμέσως λοιπὸν προσκαλεῖται ἢ νοσοκόμα, ἢ κ. Μαρία, καὶ ἢ καλὴ σου ἢ Ἐλένη κουβαλιέται ἀρον-ἀρον, νυχτιάτικα, στὸ Θεραπευτήριο, πὺ εἶναι στὸν τελευταῖο δροφὸ τοῦ κτιρίου. — Κυρία Μαρία, προστάζει ἢ κ. Ὑποδιευθύντρια, αὔριο νὰ μὴν καταιβῆ ἢ Ἐλένη στὴν τάξη καὶ νὰ μὴ φάγῃ τίποτα, ἂν δὲν ἔλθῃ ὁ γιατρός. Καὶ οἰς, δεσποινίδες, γὰ κρεβάτια σας καὶ ὕπνο, παρακαλῶ!

Τὸ πρῶτο ἦταν εὐκολο, μὰ τὸ δεύτερο; Μμμ!.. πὺ νὰ βρεθῇ ὕπνος! Μ' ἔβασάνιζε ἢ ὑποψία ὅτι ἢ κ. Ὑποδιευθύντρια μᾶς κατάλαβε, καὶ προπάντων ἐκεῖνο τὸ βλέμμα τῆς Ἐλένης τὴ στιγμή πὺ ἀνέβαινε τὴ σκάλα—τί βλέμμα θῆματος! — Καὶ τὴν ἐπαῦριο, πρῶτη ὥρα, εἶχαμε Φυσικὴ μὲ πειράματα, πὺ δὲν ἤθελε καθόλου νὰ τὴ χάσῃ... Μὰ στιγμή νόμισα πῶς θὰ μὲ διαφεύσῃ τὸση ἀπελπισία φανέρωνε ἢ φυσιογνωμία της: μὰ ὄχι! μὲ κοίταξε μόνο μ' ἔκαινο τὸ βλέμμα, ἄν νὰ μοῦλεγε: «ἄχ! τί μοῦκαμες!» καὶ σιωπηλῶς ἀκολούθησε τὴ νοσοκόμα...

Τί νὰ σοῦ πῶ, ἀδελφούλα μου! κάποτε στὰ θρησκευτικὰ, ὁ καθηγητῆς μᾶς εἶπε πῶς «κάθε παράβασης καθήκοντος ἔχει μέσα τῆς τὴν τιμωρία» μὰ ποτέ μου ὄς τώρα δὲν εἶχα κατάλαβε πῶς ἀληθινὸ εἶναι αὐτό. Δὲν μπόρεσα νὰ κοιμηθῶ ὡς τὸ πρῶτ. Πῶς κατακυλᾷ κανεὶς στὸν κατήφορο τῶν ἀτόπων! Νά, γὰ νὰ σηκωθοῦμε ἀπὸ τὰ κρεβάτια μας νὰ κάνουμε ἐν' ἀστεῖο, ἔφθασα νὰ πῶ ἕνα τόσο κακὸ φέμμα, καὶ τὸ χειρότερο, ἀντὶ νὰ τιμωρηθῶ ἐγὼ γὰ τὴν ψευτιά μου, τιμωρήθηκε ἢ καὶ μὲν ἢ Ἐλένη, ἐνῶ μπόρεσε λαμπρὰ νὰ μᾶς διαφεύσῃ καὶ νὰ σωθῇ. Ποτὲ δὲν θὰ ξεχᾶσω τὴν αὐτοθυσία της!

Σὲ γλυκοφιλοῦ

ΤΙΝΑ

ΑΘΗΝΑ ΓΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Η ΑΠΑΓΓΕΛΙΑ

Ἀγαπητοί μου,

ΕΠΙΣΤΡΕΦΩ ἀπὸ μιὰ καλλιτεχνικὴ κι' ἀποκαλυπτικὴ πραγματικῶς ἀπογευματινῆ στὸν «Παρνασσό», ὅπου ἢ κυρία Τζούλια Ἀμπελά-Τερέντσιο παρουσίασε τίς μαθήτριες τῆς στὴν ἀπαγγελία, κι' ὕστερα εἶπε κι' ἢ ἴδια μερικὰ ποιήματα, ἕλα συγχρόνως Ἐλλήνων ποιητῶν... Τί ὠραία τέχνη κι' ἢ Ἀπαγγελία! Μποροῦμε γὰ ποῦμε πῶς συμπληρώνει τὸν ποιητῆ, τὸν ἐξηγεῖ, τὸν ὑπογραμμίζει, τὸν κάνει ὄχι μόνο πῶς εὐνόητο, ἀλλὰ πῶς μουσικό, πῶς συγκινητικό, πῶς ὑποβλητικό... Ὅταν διαβάζουμε ἕνα καλὸ ποίημα, ἔχουμε πάντα μιὰ συγκίνηση ἢ συγκίνηση αὐτὴ δεκαπλασιάζεται ἔταν ἀκούμε τὸ ἴδιο ποίημα νὰ παγγέλλεται, μὲ τέχνη. Ἐνα καλὸ ποίημα μπορεῖ νὰ μᾶς ἀρέσῃ, λίγο ἢ πολλο, καὶ μὲ τὸ ἀπλὸ διάδοσμά του: ἀλλὰ τὸ ἴδιο ποίημα μᾶς ἀρέσει δέκα φορές περισσότερο ἔταν τὸ ἀπαγγέλλουν. Κάποτε μάλιστα, ποίημα πὺ δὲν μᾶς ἀρέσει καθόλου, — προπάντων γιατί δὲν τὸ κατάλαβα, — ἔταν τὸ διαβάσαμε, μᾶς φαίνεται ὠραϊότατο ἔταν τὰκούμε, σὰ νάταν ἄλλο, καινούριο.

Τὸν παλιὸ καιρὸ, πὺ δὲν ὄπῃρχαν ἀκόμη τυπογραφεῖα καὶ βιβλία, οἱ ἴδιοι οἱ ποιητές, — ραψωδοί, βάρδοι, τροβαδούροι, — ἔλεγαν τὰ ποιήματά τους, ἢ καλύτερα τὰ τραγουδοῦσαν, εἶτε μὲ δργαγο, εἶτε καὶ μόνο μὲ τὸ στόμα. Καὶ σήμερ' ἀκόμα, ἢ μεγαλύτερη ἀπόλαυση, εἶναι νὰκούς ἕνα ποιητῆ, μὲ φωνὴ καὶ μὲ τέχνη, νὰπαγγέλλῃ, δικὰ του ποιήματα, πὺ αὐτὸς βέβαια ξέρεῖ καλύτερ' ἀπὸ κάθε ἄλλον πῶς νὰ τὰ τόνισῃ. Ἐπειδὴ ἄρα δὲν βρίσκονται πάντα οἱ ποιητές, — ἔταν μάλιστα δὲν ὑπάρχουν πιά σ' αὐτὸν τὸν κόσμο, — κι' ἐπειδὴ ὄλοι δὲν ἔχουν τὴν ἱκανότητα καὶ νὰπαγγέλλουν, τοὺς ἀντικαταστάθουν ἄλλοι πὺ ἔχουν ἀπὸ φυσικὸ τους τὸ χάρισμα καὶ τὸ δυνάμωσαν ἀκόμα μὲ μιὰν εἰδικὴ μελέτη καὶ ἀσκηση. Εἶναι οἱ καλλιτέχνες τῆς ἀπαγγελίας, ἕνα εἶδος δραματικῶν ἠθοποιῶν γιατί οἱ δυὸ τέχνες, — ἀπαγγελία καὶ ἠθοποιία, — ἔχουν μεγάλῃ συγγένεια μεταξύ τους, καὶ μάλιστα πολλοὶ ἀπ' αὐτοὺς πὺ ἀρχίζουν μὲ ἀπαγγελία, γίνονται ὕστερα κι' ἠθοποιοί, ὅπως καὶ πολλοὶ ἠθοποιοὶ ξέρονται ὠραϊότατα νὰπαγγέλλουν τὰ λυρικά.

Κι' ἢ κυρία Τζούλια Ἀμπελά-Τερέντσιο μποροῦσε νὰναὶ σήμερα μιὰ ἔξοχη θεατρίνα. Προτίμησε ἄρα νὰ περιορισθῇ στὴν ἀπαγγελία. Σπούδασε, πῆρε δῖπλωμα, τελειοποιήθηκε στὴν τέχνη της, καὶ τώρα εἶναι σὲ θέση νὰ τὴ μαθαίνῃ καὶ σ' ἄλλους. Εἶναι καθηγήτρια

τῆς ἀπαγγελίας, ἔχει μαθήτριες σὲ ὄδεια, σὲ παρθεναγωγεῖα, δίνει κι' ἰδιαίτερα μαθήματα. Κάθε τόσο κάνει καὶ μιὰ ἐμφάνιση στὸ κοινὸ, εἶναι μιὰν ἀπογευματινὴ μὲ ἀπαγγεῖα ποιημάτων ὀρισμένου κύκλου ἢ ὀρισμένου ποιητοῦ, στὸν «Παρνασσό» συνήθως, ὅπως ἔκαμε μὲ Σολωμὸ, μὲ Κάλβο, μὲ Βαλαωρίτη, μὲ Δημοτικὰ τραγούδια καὶ κάθεξῃς. Καὶ πάντα τίς ἀπογευματινὲς αὐτὲς τῆς κυρίας Τερέντσιο, πὺ τραβοῦν πολλὸν κόσμο, εἰσῆγειται ἕνας γνῶστὸς λόγιος, μιλῶντας στὴν ἀρχὴ γὰ τὸν ποιητῆ τοῦ προγράμματος. Αὐτὴ τὴ φορὰ, ἢ κυρία Τερέντσιο ἔκρινε καλὸ νὰ παρουσίασῃ καὶ τίς καλύτερές τῆς μαθήτριες μὲ ποιήματα διαφόρων συγχρόνων λυρικών, κι' ἦλθε σὲ μένα νὰ τῆς κάμω τὴν εἰσῆγησιν. «Δυὸ λόγια—μοῦ εἶπε, — θέλω νὰ πῆτε στὴν ἀρχὴ τοῦ λόγου, γὰ τὴ Σύγχρονη Ποίηση στὴν Ἑλλάδα...»

Δὲν μποροῦσα βέβαια νὰ τῆς τὸ ἀρνηθῶ. Ὅχι μόνο ἀπὸ ἐκτίμησιν, ἀλλὰ κι' ἀπὸ παλιὰ φιλία. Κόρη τοῦ ἀειμνήστου φίλου μου Τιμολεόντος Ἀμπελά, τὴ γνωρίζω ἀπὸ δώδεκα χρόνων κοριτσάκι, ἔταν ἦταν κι' αὐτὴ Διαπλασπούλα μὲ τὸ ψευδώνυμο Μελάχρα. Μ' ἔλες μου λοιπὸν τίς ἀσχολίες, κάθησα καὶ τῆς ἔγραψα τὴ σύντομη εἰσῆγησιν πὺ χρειαζόταν. Ἄλλὰ ἢ δυσκολία ἦταν νὰ τὴν πῶ, νὰ τὴ διαβάσω στὸν «Παρνασσό»! Γιατί αὐτὲς τίς ἡμέρες, τὰ δόντια μου... ἔκαμα ἐπανάσταση: ἕνα μοῦπάσαε, ἄλλο ξεκουνήθηκε, ἀδύνατο γὰ προφέρω, ὀφθόνοντας τὴ φωνή. Οὔτε εἶχα καιρὸ γὰ... ἐπισκευῆ. Πῶς θὰ γινόνταν; — Ἐπιτέλους βρέθηκε μιὰ λύση: Θὰ πῆγαῖνα στὸν «Παρνασσό», θὰνέβαινα στὸ βῆμα, ἀλλὰ θὰ ζητοῦσα συγγνώμην ἀπὸ τὸ ἀκροατήριον καὶ ἄδεια τὸν χρονογράφου μου στὴν κυρία Τερέντσιο νὰ τὸ διαβάσῃ αὐτὴ. Κανένας δὲν θάχανε. Κι' ἢ φτωχὴ μου εἰσῆγησιν θὰ κέρδιζε πολλὸ ἀπὸ τὸ διάβασμα μιᾶς τεχνίτρας...

Ἔτσι κι' ἔγινε. Κι' ἐγὼ εἶχα τὴν εὐκαιρία νὰκούσω, ὄχι τόσο τὴν κ. Τερέντσιο, πὺ πολλές φορές τὴν εἶχ' ἀκούσει καὶ θαυμάσει, ἀλλὰ τίς νέες τῆς μαθήτριες, πὺ καθὼς μὲ βεβαίωνα ἢ ἴδια, ἀξίζαν τὸν κόπο». Ὡ, εἶχε δικίον μὲ τὸ παραπάνω! Σπάνια, γὰ νὰ μὴν πῶ ποτέ, ἀποκόμισα ἀπὸ τέτοιου εἶδους «παρουσίαση» ὠραϊότερες ἐντυπώσεις. Ἡ κ. Τερέντσιο ἔχει καλὲς μαθήτριες, ἀλλὰ προπάντων ξέρεῖ νὰ τίς ὀδηγῇ, νὰ τίς ἐμψυχώσῃ, νὰ τίς ἐμπνέῃ! Δυὸ προπάντων, ἢ δ. Νίνα Κεραμοπούλου κι' ἢ δ. Ἡρώ Πεζοπούλου, — κόρες δυὸ σοφῶν καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου, — εἶπαν ποιήματα τοῦ Παλαμά, τοῦ Δροσίνῃ, τοῦ Πορφύρα καὶ τοῦ Νιρβάνα μὲ τρόπο πὺ μὲ συγκίνησαν ἀληθινὰ. Ἄλλὰ κι' ὄλο τὸ ἀκροατήριον συγκινήθηκε, γοητεύθηκε. Τὸ μαρτυροῦσαν τὰ δάδφουχα χειροκρο-

τήματα πὺ χαιρέτοῦσαν κάθε ἐμφάνιση, μαθήτριας, — ἢ ἀποκαλύψῃ θάλεγα καλότερα.

Ἡ ὠραία τέχνη τῆς κυρίας Τερέντσιο ἦταν πρὸ πολλοῦ γνωστὴ. Σήμερα, στὸν «Παρνασσό», εἶδε πῶς ἔχει καὶ τὴν ἀκόμα ἴσως σπανιότερη τέχνη τῆς διδασκαλίας: Βγάζει μαθήτριες, νὰ ἢ εἶναι δασκάλοι καὶ δασκάλοισες τῆς ἀπαγγελίας πὺ χαλοῦν τὰ ταλέντα πὺ τοὺς ἐμπιστεύονται. Ἡ κυρία Τερέντσιο τὰ φτιάχνει. Πῶς, δὲν ξέρω. Κάθε τέχνη ἔχει τὰ μυστικὰ της κι' ἐμεῖς μόνο τὰ πᾶτελέσματα βλέπουμε. Λοιπὸν, τὰ πᾶτελέσματα τῆς διδασκαλίας αὐτῆς μᾶς φάνηκαν σήμερα θαυμάσια, καταπληκτικά. Θὰ συνιστοῦσα τὴν κ. Τερέντσιο, γὰ δασκάλοισα τῆς ἀπαγγελίας σὲ κάθε Παρθεναγωγεῖο, σὲ κάθε ἀκόμα Δραματικὴ Σχολή, ὅπου τόσο χρειαζέται κι' αὐτὴ ἢ τέχνη. Καὶ τὴ συσταίνω σὲ κάθε φίλῃ μας πὺ ἔχει ταλέντο καὶ πόθο νὰ τὸ καλλιεργῆσῃ, νὰ τὸ ἀναπτύξῃ. Δὲν θάδερσκε πούθενά καλότερον ὀδηγὸ κι' ἐμπνευστῆ!

Σὲς ἀσπάζομαι ΠΑΙΔΩΝ

ΠΑΙΓΝΙΔΙΑ

Ἀδύνατο τὸ πῆδημα!

Παίρνετε ἕνα ὀποιοδήποτε ἀντικείμενο, — χαρτί, μπαστοῦνι, μαντήλι, — καὶ στοιχηματίζετε ὅτι θὰ τὸ βάλετε χάμω, ἀλλὰ κανεὶς δὲ θὰ μπορέσῃ νὰ τὸ πηδήξῃ. Τὸ στοιχημα γίνετα δεκτό. Τότε πηγαίνετε καὶ τοποθετεῖτε τὸ ἀντικείμενο ἀπλοῦστατα δίπλα στὸν τοίχο. Κ' ἐπειδὴ, γὰ νὰ τὸ πηδήξῃ κανεὶς, δὲν εἶν' εὐκολο νὰ... ρίξῃ τὸν τοίχο, κερδίζετε.

Δὲν μὲ νοιάζει.

Στοιχηματίζετε μὲ κάποιον ὅτι δὲν θὰ μπορέσῃ ν' ἀπαντήσῃ τρεῖς φορές κατὰ συνέχεια, «δὲν μὲ νοιάζει», σὲς ἐρωτήσεις πὺ θὰ τοῦ κάνετε. Ἄμα δεχθῇ τὸ στοιχημα, τοῦ λέτε: «ὠραία μέρα σήμερα». Ἐκεῖνος φυσικὰ ἀπαντᾷ: «δὲν μὲ νοιάζει». Σὲς ἐξακολουθεῖτε: «Τὸ πρόσωπό σας εἶναι μαῦρο» πάλι σας ἀπαντᾷ: «δὲν μὲ νοιάζει». Τότε ἀρχίζετε τὰ γέλια καὶ τοῦ λέτε δυνατά: «Ἐ, λοιπὸν χάσατε!» Ἐκεῖνος τότε ἀναγκαστικὰ θὰ σας ρωτήσῃ «γιατί;» — κι' ἔτσι κερδίζετε.

Τὸ αὐτὸ.

Λέτε σὲ κάποιον ἀπὸ τὴν συντροφιά ὅτι θὰ τοῦ βάλετε στὸ χεῖρ κάτι τί αὐτὸ τὸ πρᾶγμα θὰ μπορῇ νὰ τὸ κρατῇ, νὰ τὸ κουνῇ, νὰ τὸ τραβᾷ ἄλλ' ἐνῶ ἕλος ὁ κόσμος θὰ τὸ βλέπῃ, μόνο ἐκεῖνος δὲν θὰ μπορῇ. Ὅλοι ἀρχίζουν νὰ λένε ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸ τότε σὲς τὸν βάζετε νὰ κρατήσῃ τ' αὐτὸ του μὲ τὸ χεῖρ του, — κι' ἢ φάρσα ἔγινε.

ΜΙΚΡΟΜΕΓΑΛΗ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

Η ΚΛΙΣΗ ΜΟΥ

Όταν σε πρωτογνώρισα γλυκό μου άεροπλάνο, ήμουνα και δεν ήμουνα δ'χω χρόν'ω καιδί.

Και από τότε ήθελα εις τα φτερά σου επάνω να πέταγα σαν τα πουλιά, να πέταγα πολύ.

Κι' όταν σε είδα χαμηλά στους δυο τροχούς σου επάνω, άμώσω μ' άκρυψε ιδέα τολμηρή.

Και είπα, «άεροπλάνο μου, μαζί σου άς πεθάνω άφου'μαζύ περσίονα με άν ένδοξη ζωή!»

Άεροπόρος

ΣΤΗ ΓΑΛΑΞΙΑ ΜΟΥ ΜΗΓΕΡΑ

Ω θάλασσα! Σ'ν είσαι ή μάννα μου. Σ'το κύμα σου γεννήθηκα. Σ'το κύμα σου έννοιωσα την καρδιά της ζωής.

Ναι, σ'ν είσαι ή καλή μου μητέρα, άφου'άλλη δε γνώρισα. Πέθανε μόλις άνοιξα για πρώτη φορά τ'ό μάτια μου στη ζωή.

Τ'ό κύμα σου μού τραγούδησε τ'ά πιο γλυκά νανουρισματά. Τ'ά παιδικά μου δάκρυα σ'ν τ'ά δέχτηκες στοργικά, σ'ν γαλιανά νερά σου. Σ'ν πάλι άκούωσες τ'ά γέλια της χαράς σ'νς πρώτες μου εδύσεις, και γελούσαν μαζί μου τ'ά παιχνιδιάρικα κύματά σου.

Έγινε χαριμά, φορά μελαγχολικά τ'ό κεφάλι μου άπ' τ'ό βάρος της φτώχειας και της όρφάνιας μου; τότε, έφτανε ν'ό ρίξω τ'ά βλέματά μου σ'ν σένα, για ν'ό νοιώσω π'ώς δέν είμαι μόνος!

Έτρεχα κοντά σου και, παίζοντας με τ'ά κύματά σου, βρισκα πάλι τ'ή δύναμη της ζωής, και άνθιζε σ'ν χείλη μου πάλι τ'ό χαμόγελο.

Σ'ν λυπόμουν, και σ'ν θαύμαζα, όταν ό άγέρας, φυσώντας μαγισμένα, σ'ν σήκωνε σ'ν κελώρια κύματα, μαύρα, άφρισμένα, και σ'ν έριχνε πάνω σ'ν χαλίλια της άχροθαλασσιάς με' κρότα. Κι' ύστερα σ'ν τ'αυτούσε άλπλητα κίσω, ενώ σ'ν προσκαθούσες ν'ό κρητηής, για ν'ό μη ξανανοιώσθης τ' άνασημα και τ'ό σπαρακτικό κ'τύπημα. Μά δέν κατόρθωνες παρά ν'ό τραβιάς μαζί σου τ'ό χαλίλια, μ' ένα παραπονιάρικο, άτέλειωτο μουρμουρητό.

Φεύγω, θάλασσά μου. Πάω σ'ν μέρη που δέν βλέπουν θάλασσα, σ'ν άνθρώπους που δέν άκουσαν τ'ό γλυκό τραγούδι των κυμάτων σου.

Ένα χαλίια παίρνω άπ' τ'ά μύρια της άμμουδιάς. Έχει κάτι τ'ό δικό σου, γιατί δέχεται τ' άπειρα φιλήματα σου άπ' τ'ά τρελλά κυματάκια σου. Θά τ'ό έχω φυλαχτό μου, κι' ίσως της τύχης μου είναι ν'ό ξανάθω κοντά σου.

Άρτεμις

ΕΙΝΑΙ ΚΑΙ ΠΑΙΔΙΑ ΑΚΟΜΑ

Μιά άρρώστια με κράτησε τέσσερα χρόνια μακριά από τ'ό σχολείο, και για τούτο'όμα ξανακαίγηκα — δυο χρόνια ήθελα ν'ό τελειώσω ν'ά τ'ά τάξη; — τ'ά μαθήματα μου φάνηκαν «όλίγον τι Κινέζικα». Μά τι ν'ά γίνει; «Η μου βέβαια μεγάλη πιά, μα ή όρεξη δε μου έλειπε. Ύστερα είχα σκοπό ν'ά μ'ν είμαι και «πρότυπον μαθητή» όπως άλλωνε, γιατί εκτός από τ'ά μαθήματα, τάχα κι' άλλους μελέηδες στο σπίτι, σ'ν μεγαλύτερη άδεοφία, θάφωνα τις δάφνες και τ'ά δεκάρι για τις μικρότερες...

Όστόσο μ' άπειρη ευχάριστη ξανάνοιξα τ'όν Όμηρο και τ'όν Δημοσθένη. Γίνθηκα «σασή μαθητούλα. Άκόμα είχα και χτυποκάρδια για τ'ους βαθμούς.

Όλες οι συμμαθήτριές μου είναι καλά κορίτσια, άλλα μεγάλα — σ'ν μαθητήριές πιά γυναίκες — κι' άλλα μικροσκοπικά, τρωμένα, με κοντές κάλτσες. Διαβολάκια όμως. Οι γλάστρες τους κόβουν και ράβουν άδιάκοπα. Ό δίσχυος ό καθηγητής σ'ν στιγμές — σ'ν ημεές αγωνίζεται ν'ά επιβάλλει σωστή.

Μά θ'ά σωπάσει; επιτέλους; σεις είσαι κάτω!

Δέν είμαστε μες, κύριε καθηγητά, άκούγεται μ'ά φωνή. Και τ'ό κουβεντολόι έξακολουθεί. Ό λόγος; για κινηματογραφικούς άστέρους. Στίβος σ'ν βιβλία οι φωτογραφίες όλων των ήθροποιών, άλλες κομμένες από περιοδικά, άλλες από προγράμματα.

Γιά κοίτα, καίμενη, τ'ή Αλιαν Γκ'ν; έδώ. Είναι πρέσα! — Ναι, ναι, καίμενη, είδες!

Και... έπεται συνέχεια, ένθ' όδημοσθένης, πεταμένους πορπάρα, μοιάζει σ'ν παραπονιμένος.

Μά δέν έχουν άλλο τίποτα ν'ά μιλήσουν όί χροιστανέ; μουρμουρίζω φουρκισμένη σ'ν πλάι ν'ή μου...

Αίνα Διναρδοπούλου! άκούγεται ξαφνικά ή φωνή τ'ου καθηγητή, λέγε άπ' τ'ή θέση σου παρακάτω.

Μά πού ν'ά βρη τ'ό παρακάτω, άφου'ούτε τ'ό παραπάνω δέν έφ'ρει! Κάτι βέβαια σφουρίζουν κρότα... σ'στοιχο άντικείμενο όί άποκίσω της, μά δέν τάρπάξει. Κάθεται μορφάζοντας, ενώ τ'ό πρόσωπό της άλλίζει δεκαπέντε θωριές.

Δέν περιάζει, τ'ά μαθαίνεις τ'ου χρόνου, τ'ής φωνάζει είρωνικά ό καθηγητής.

Είναι, βλέπετε, κι' αυτό σ'ν μέση; θ'ά προβιβαστώ; θ'ά μείνω; Μερικές τόχουν πάρει στωϊκάτατα άποφασή.

Μά άφου' δέν τ'ό καταλαβαίνο τ'ά μαθηματικά, μούλεγε τις προάλλες μία, τί θες ν'ά γράψω;

— Προσέξτε σ'ν παραίδοση ν'ά

δης πού θ'ά τ'ά καταλάβεις. Μά πού ν'ά τ'ό νιώση! Ύστερα π'ώς ν' άφιση και τ'ήν «Κινηματογραφική Επιδείξη» της. Στ'ά τελευταία θ'αναί ιδίως δ'όδωληρη βιβλιοθήκη κυκλοφορεί έλευθερα... κατά τ'ό μάθημα. «Α, καίμενα κορίτσια, άν έξεραιτε τί χάνετε!

Σάν χτυπήσει τ'ό κουδούνι, τ'ό τί γίνεται δέν περιγράφεται. Άλλη φωνάζει, άλλη πηδά τ'ό θ'ουα ν'ά ν'ά τρέξει σ'ν φ'λη της, (είμαστε παρτές-παρτές), άλλες γελούν, μιλούν μαζί, ενώ συγχρόνως ή καθένα κλειδώνει θ'ορφοδ'όστατα τ'ήν τ'άντα της ή καπελλάνεται. Κάπου-κάπου όμως ξεχωρίζουν δυο φωνές:

— Βοιράμη, τ'ό κατασάφισι! — Πόση, τ'ό καθρεφτάκι σου!

Πότε-πότε έχει τ'ό κουράγιο ό καθηγητής ν'ά περιμένα ν'ά τελειώσουμε τ'ήν τουαλέτα μας και μ'άς φωνάζει χαμογελώντας:

— Τελειώνετε λοιπόν!

Άλλοτε πάλι βοιράμη και φ'βγαινε έλευνολογώντας μας μ' ένα κούνημα τ'ου κεφαλιού.

Έμένα μού κάνουν τ'όση άντύπωση όλα αυτά, πού με μεγαλοχολούν. Μά άπ' τ'ήν άλλη μεριά, συλλογίζομαι πάλι π'ώς είναι και παιδιά ακόμα.

Ιδανισμός

ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ

ΑΝΤΙΟ, ΨΗΤΟ!

Δέ μπορώ ν'ά θυμηθ'ό χωρίς ν'ά γελάσω κάτι πού έκαμα ένα βράδυ σ'το πατέρι μου σ'ντι, πού ήμουν τιμαρνημένος για κάποια σκανταλία ν'ά κοιμηθ'ό νηστικός. Πηγαίνοντας λοιπόν σ'το κρεβάτι μου και περνώντας από τ'ήν κουζίνα μ' ένα ξερο κομμάτι ψωμί, είδα τ'ό ψητό ν'ά γυρίζει σ'ν σούβλα και λιγώθηκα μπροστά τ'ου.

Οί άλλοι ήταν καθισμένοι γύρω σ'τη φωτιά κι' έπρεπε, παρ'όντας, ν'ά τους καλην'ήχισω όλους με τ'ή σειρά. Άφου'τελειώσα αυτή τ'ή δουλειά, λοξοκοιτάζοντας με τ'ήν άκρη τ'ου ματιού μου τ'ό ψωμά ψητό, δέν μπ'όρσα ν'ά άντιπαθ'ό, και, κάνοντας τ'ου μ'ά υπόκλιση, τ'ού είπα άρεσ'τά λυπημένα: «Αντίο, ψητό!»

Η χαριτωμένη αυτή ζυπνάδα πού εικόπησε με τέτοια άφέλεια, άρσσε τόσο πολύ, ώστε με κ'ράτησαν ν'ά δεικνύσω!

(J. J. Rousseau) Τζίνα

ΠΑΙΔΙΚΟ ΠΝΕΥΜΑ

— Τοτό, ν'ά μη αγαπάς τ'ά γλυκά, γιατί είναι ό μέγιστος εχθρός σου.

— Μά τ'ό Ευάγγελο δε λέει ν' αγαπούμε τ'ους εχθρούς μας; Γεώργ. Κ. Πέτρον

Ό μικρός Τάκης άκούει τ'όν άδελφό του ν'ά λέει, ότι δέν έχει τ'ή δειψύνηση ενός φίλου του γι'ά ν'ά τ'ού γράψει. Και παύεται:

— Γιατί δέν τ'ού γράφεις ν'ά σου τ'ή στείλει;

Μακρόν

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΗΣ»

Άθήναι, 42 όδ'ος Εβριπίδου τ'ήν 1 Ιουνίου 1929

ΔΥΟ ΝΕΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

Στ'ό άρχόμενο φυλλάδιο τελειώνεται τ'ό μυθιστόρημα «Έξ'όπου ν'ά βρη τ'ή κητέρα της» κι' από τ'ό 29ο τ'ης 22 Ιουνίου άρχίζει τ'ό νέο, «Ο ΠΙΣΤΕΡΙΚΟΣ» τ'ου Αλφονσου Daudet, κατά διασκευή και μετάφραση τ'ου κ. Μιχ. Α. Στασινοπούλου. Γιά τ'ό άριστοέργημα αυτό σ'ας έγραφε σ'το προηγούμενο δ' κ. Φαίδων.

Άλλά ό «Πιστερίκος», όπως κι' ό «Έξ'όκ'» τ'ου ίδιου συγγραφέα, όπως κι' ό «Χρυσόκράβος» τ'ου Π'όε, είναι έργο μέλλον γι'ά μεγαλύτερα παιδιά. Τ'ή διάδωζον λοιπόν τ'ά μικρότερα: — Άς μ'ν άνησυχούν: Σ'έ λίγο τελειώνεται κι' ό «Χρυσόκράβος». Και σ'τη θέση του άρχίζει έν' άλλο χαριτωμένο μυθιστορημάκι, με τ'όν τίτλο «ΠΡΑΣΙΝΟΙ ΚΑΙ ΒΕΝΕΤΟΙ», τ'ου André Bruyere, πού τ'ό μεταφράζει από τ'ό γαλλικό ό Γ. Γεωργία Τασούλη. Άν και λέγεται «Πράσινοι και Βενετοί», δέν έχει καμμία σχέση με τ'ήν Βυζαντινή Ιστορία. Είναι σ'ν γ'όρονό κι' έχει ήρωες τέσσερα άγορία και τρία κορίτσια, πού κάποτε πηγαίνουν σ'την έξοχή, ν'ά περάσουν ένα καλοκαίρι κοντά σ'το θείο και τ'ή θεαί. Συμβαίνει όμως, έκαινο τ'όν καιρό, ό θεός κι' ή θεαί ν'ά είναι μαλωμένοι και ν'ά ζούν, σ'το ίδιο βέβαια σπίτι, άλλα χωριστά. Έτσι χωρίζονται και τ'ά παιδιά. Ό θεός παίρνει σ'το διαμέριό του τ'ά κορίτσια, ή θεαί σ'το δικό της τάξηρια, και σχηματίζονται δυο κόμματα, δυο άντίθετα στρατόκεδα. Νά ά Πράσινοι κι' οι Βενετοί. Και τί γίνεται; έκαινο τ'ό σπίτι, δέν μπορώ ν'ά σ'ας π'ά! Μόνο σ'ας λέγω, π'ώς θ'ά κάμπετε γέλια πού δέν θ'ά τ'ά χ'όσετε ποτέ!

Όσο γι'ά τ'ό «Παιδί με τρεκέ οικόγενεας» — ένα μυθιστόρημα πού είναι γι'ά όλα τ'ά παιδιά, μικρά και μεγάλα, — αυτό θ'ά διαρπεί ακόμα, θ'ά π'άη σ' όλη σχεδόν τ'ήν έξοχήν. Κι' ίσα ίσα τ'ώρ' άρχίζει τ'ό θ'ορισμένο, τ'ό δραματικό τ'ερος μέρος τ'ου. Άλλά τ'ό «Θηροτρόφοιο Τοτόυ και Σας» θ'ά τελειώσει γρήγορα. Έπρεπε λοιπόν ν'ά βάλω κάτι άλλο και γι'ά τ'ά πολύ μικρά παιδιά. Έπειδή όμως ή Κυρά-Μάρθα θέλει ν'ά έσκουραθ'ό λιγάκι τ'ώρα τ'ό καλοκαίρι, — έπειδή άπ' τ'άλλο μέρος, τ'ά δυο ν'ά μυθιστορήματα πού είναι άρκετά μεγάλα, π'ρέπει ν'ά τελειώσουν μέσα σ' τ'όν τ'όν τόμο, κι' άκόμα έπειδή ή «Πράσινοι και Βενετοί» μ'πορούν ν'ά τ'ά παρακολουθήσουν και πολύ μικρά παιδιά, γι'ά δ'λ' αυτά τ'ά έπειδή, άλλο νηπιακό δέν σκοπεύει ν'ά δημοσιεύσω φέτος. Έτσι τ'ά τ'ρία μυθιστορήματα θ'ά δημοσιεύονται ένά-νάτας, θ'άφινουν δηλαδή τόπο και γι'ά τ'ήν άλλη β'λη, τόσο παιχλή φέτος, κι' ευχάριστη και διδακτική.

Άναγγέλλω με μεγάλη μου χαρά, ότι δυο άγαπητοί συνεργάτες μου,

δ. Ρίτα Μπορμη κι' ό κ. Γιάννης Χιτρογλου, άρραδονιάστριαν σ'τη Σύρα. Μού τ'ό γράφουν κι' οι δυο σ' ένα γράμμα, πού έχει έλθει σ'ν μόνο από εύτυχία, άλλα κι' από άγνωμοσύνη σ'ν μένα; γιατί έγινε, λένε, ατία ν'ά γνωρισθώ, ν'ά έπιτηρήσω άριστάως και ν'ά έναιθ'όν.

Τους ευχόμαι ν'ά είναι αλάνια ή σ'μμερήν τ'ους εύτυχία, κι' έλπίω, — όπως δ'ά μού τ'ό έπισόχονται, — χ'θεσινά κι' αυτά διαπλασ'όπουλα, ν'ά μ'ν πάθουν ν'ά γράφουν γι'ά τ'ά παιδιά, πού με τ'όση ευχαρίστηση διαδ'όζον τ'ά θ'οράτα τ'ους έργα.

Έβγα σ'την Τσοπανοπούλα! Έλαβε μέρος σ'τους άγώνες πού έκάινε τελευταία σ'την Κύπρο και ν'ά κ'ηας πάντοδ' άρ'όμο 80 μέτρων, άλλα εις μήκος, άλλα εις ύψος, — άκόμα και σ'τη σ'κ'αταδρομία ν'ά κ'ηος ή ομάδα της. Και π'ηρε τ'όσοερα μετάλλια και διπλώματα, κι' άκόμα δυο έπαθλά θ'οράτα, πού τ'ά φυλάει τ'ώρα σαν τ'ά πολυτιμότερα τ'ους πράγματα. Έ, με τ'ό δικό της!

Κορίτσια ν'ά νικήσ' άθλητικώς άγ'ώνες, δέν είναι κάτι συνηθισμένο. Άλλά γιατί λέει π'ώς δέν της άπαγ'ό τ'ά γράμμάτα της; Έγ'ώ δέν θυμ'όμαι τ'έτοιο πράγμα.

Τ'ό Συμβούλιό της Έπικρατείας, Φιλόσοφ'ή, τ'ό νεοσύστατο, είν' έν' άνώτερο δικαστήριο πού διακρίνει διαφορές μεταξύ πολιτών και Αθ'μοσίων. Κι' άποτελείται από Συμβούλους. Παρ'όσον και Εισηγητές. Πρώτος Εισηγητής είναι τ'ώρα δ' κ. Στασινοπούλας. Άλλά καθώς μαθαίνω, κι' από τ'ους άλλους δ'έκα πού πέτυχαν τ'ό διαγώνισμα, οι άκοπο τ'ούλάχιστον είναι παλιά διαπλασ'όπουλα. Π'ώς λοιπόν ν'ά μ'ν παραπονίω; — Θά π'ά σ'τη Διάνα π'όσο σ'ν συγκρίνησαν τ'ά συγχαρητήρια της γι'ά τ'ό ποίημά σου και π'ώς γρήγορα θ'ά της στείλεις και συ, άνταποδίδοντας τ'ό δικό της, ένα τετράδιο Μ. Μουσικών.

Πολωνέζα, Σκοτσέζα και Παρσαλά, σ'ας ευχάριστ'ό πού φροντίσετε γι'ά τ'ή διάδωζή μου π'άρα πολύ, γιατί ή μεγάλη σας έπιθυμία είναι ν'ά γίνουν όλα τ'ά παιδιά διαπλασ'όπουλα. Άλλά γιατί μού γράφετε κι' όί τρεές μαζί; Θά π'ροτιμήσω χ'όριστ'ό γράμμα από τ'ήν καθέμια σας.

Νά έπρετε ότι, από τ'άνέκδοτα τ'ης 88ης Κυριακής, έκαινο πού έκάινε τ'όν Νάταξο Μιαούλη ν'ά γελάση περισσότερο, ήταν τ'ό «είδωμεν τ'ό φως τ'ό άληθινόν» τ'ης Άνεμώνης τ'ου Βουνού. Ό ίδιος μού γράφει ότι τ'όν συγκίνησε πολύ ή άγωνία τ'ου Αθ'μη έφ' που ν'ά τ'ή τ'ό πρώτο του τραγούδι, γιατί τ'ήν έδα αλοθάνησε κι' αυτός, όταν έπρόκειτο ν'ά π'ή τ'ό πρώτο του ποίημα σ'το σχολείο.

Και τ'ό Άκούθ'όστο Ρολόδι διασέβασ'ό πολύ με τ'ήν Κυριακή. Άλλά έκαινο πού τ'ό τραβιάς περισσ'ό, τ'ό άπ' όλα, είναι ό Χριστόκράβος. Τ'όν βρισκα σ'ν πραγματικώς άριστοέργημα, και ως σ'ν γράμμα, κάί ως μεταφράση.

Η Δαιμονομένη Ματιά έχει μεγάλη χαρά πού βλέπει με κάθε φυλλάδιο τ'όσα κ'αναθ'ωρα ψευδώνυμα. Αυτό σημαίνει ότι τ'ά διαπλασ'όπουλα πληθαίνουν. Κι' ή φίλη μου θέλει ν'ά είναι πολλά, γι'ά ν'ά λαβαίνη πού πολλές κάρτες και τ'ετροδιάκια, πού τ'ήν τρελαίνουν.

Γαλινη Νεράδα και Νεράδα τ'ης Σκοτσέζας, τ'ό γράμμα σας θ'οραύεται. Δέν άρραβ'όλλω ότι θ'ά παντήσες θ'οράτα σ'την έρώτηση τ'ης Κυριακής, άλλα καθέμια π'ρέπει ν'ά στείλη χωριστ'ή άπάντηση. Αυτό πού λέτε, γίνεται και τ'ώρα: Πάντα έηλ. οι φίλοι μου μού γράφουν τις ευτυχισμένες τους από τ'ή Σελίδα, κι' όταν είναι πολύ άνδιαφέρουσες, τις δημοσιεύω σ'την Άλληλογραφία.

Γι'ά τ'ό Σεπ'όδιωμα σ' ευχαρίστησα, Άφ'όριστε, προχθές. Άφου'σάρσ'εις τόσο τ'ό δικό μου, άλλα παιδικά περιοδικά δέν π'ρέπει ν'ά παίρνη; γιατί καθώς είναι κακογγραμμένα και δημοσιεύουν ό,τι τ'ήχη, έξουδετερώνουν τ'ήν όφέλεια πού έχεις από μένα.

Έραίας Έπιστολάς μού έστειλαν αυτήν τ'ήν έδωμάδα κι' οι έ:ής: Μελαγχολική Έκαρτίς, Μικρός Καλλιτέχνης, Γιάννης, Κάσορο τ'ου Μιστρά, Μαγολούλοδο, Δραμία, Μισοκούδ, Ελιάντα, Δούλα, Καλιμά και Αημοκ'ρατιών 'Ιδεώδες. — Θά τ'ους άπαντήσω σ'το άρχόμενο.

ΔΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ. Άπορρίπτονται: Γι'ά ν'ά άποχ'ησ'εις τ'ήν Δεήπλαση τ'ου Γεωργίου Καρλιώνη. Ό μικρός μού φίλος διαγγέλει καλά. Άλλά π'ρέπει ν'ά συνηθίσει άκόμα ν'ά φτάνει τις φράσεις τ'ου όπως π'ρέπει. Αυτό είναι μ'ά τέχνη δ'όδωληρη, — πού τ'ή μαθαίνει όμως κανείς χωρίς ν'ά τ'ό καταλάβει. — Μικρά Μουσικά τ'ου Βασιλείου Μανδένος. Δέν τ'ά βρισκα έξαιρετικά έπιτυχημένα. — Ό μικρός άληθής τ'ου Οδρανίου Τόζου. Άριστά κ'αλογραμμένο. Άλλά τ'ό τέλος του τ'ο χαλάς. Έστερα άρραβ'όλλω άν είναι και φυσικό. Ένα παιδί άντέχει ίσως περισσότερο σ'την ύφή από ένα γέρο. — Παλιές λαχ'όρες, παλιόι πόνοι τ'ης Μισογ'εγάλης. Τ'ά ίδια πού έστ'αμα κι' απ' τ'ή Μουσική. — Σόνια τ'ης Δώρας Άνθη. Είναι κάτι τεχνητό, δ'ε μού φανταίνεται ν'άχι πολλή άλθθεια.

Η Δ. Άνθη άς γράφει όπως αίσθάνεται, αυτό είναι τ'ό καλύτερο. Μόνο έτσι θ'ά καλλιεργήσει τ'ήν κλίση πού έχει. — Μαθήτρια τ'ης Αιάνας. Η φίλη μου πού έχει τ'όση εθκολία και χάρη σ'την άφήγησή, γιατί δέν γράφει κάτι πού κατέλληλο γι'ά τ'ή Σελίδα μας, άλλα αυτό τ'ά μεγαλοστομικά και τ' άντιπαθ'αγωγικά; — Άπορώ, μ'ά τ'ήν άλθθεια, π'ώς μέσα σ' ένα σχολείο, πού άποτελεί έναν δ'όδωληρο δικό του κόσμο, μ'πορος ν'ά βρη μόνον αυτές τις λαμπρόφρονες, αυτά τ'ά πιο άποχ'ουστικά έλαττώματα τ'ων παιδιών, γι'ά ν'ά περιγράψει. Μά ύπάρχει τ'όσα θ'οριστότερα και άνώτερα πράγματα! Κι' τ'ό θ'ρος δέν π'ρέπει ν'ά είναι τόσο υπερβολικά παινιδικό, σχεδόν κοροιδευτικό! — Άπορρίπτονται επίσης τ'ά έ:ής: Άνεμόδα και Φαειρά: Τ'ό λάθος τ'ης Άντιγόνης, ό Δραπέτης τ'ου Μικρού Καλλιτέχνη, Πλοιαρχος και Φάρμας τ'ου Φασαρία, Η καλύτερη Βουλειά τ'ου Οδρανίου Τό-

ζου και «Η Συμβούλη τ'ου γι'α τ'ου» τ'ης Διδούς, ως παραπολύ κοινά, γιναστά και ξαναδημοσιευμένα. — Άναγέννησις τ'ου Γαλιάνου Άντερσον. Άλήθινά, αυτό είναι ό σικελτός ενός δ'όκληρου μυθιστορηματος, άλλα βέβαια δέν άποτελεί ένα άνήγημα. Δέν έχει δηλ. τ'ήν «κατασκήνη» πού χρειαζ'εται, άλλα μούζιζει σ'ν μ'ά περιλήψη. Τ'ό Γ. Άντ'έρς άς διαλέξει θέμα άπλοού και εύκολότερο. — Ένθ' ό γέρος χαροκαλάς τ'ου Κυκλάμιτ'ου. Άν τ'ό λεκτικό διορθωθ'ή, τ'ό θ'ρος γι'νι λιγότερο σχολαστικό, θ'ά είναι τότε ένα καλό διηγηματάκι, με θ'οράτο θέμα γι'ά τ'ή Σελίδα μας. — Άνάμνησις όνηγός τ'ου Ένδ'όξου Έλληνας. Συγκινητικά και τρωπ'όρα λόγια όρρανοδ παιδιού. Άλλά σ' ένα λογοτεχνικό κομμάτι οι έκφράσεις π'ρέπει ν'ά γίνονται πιο συμμετρικές κι' ή τραγική ν'ά μ'ν είναι υπερβολική, όπως είναι σ'ν μερικές στιγμές τ'ης ζωής μας. Αυτό θέλει ή τέχνη. Έστερα και τ'ό θ'ρος είναι άρκετά άτεγχο. — Νεκρός άτ'αρχος τ'ου Μοσχάνθη Κοινού. Άλλά και άτεγχα γραμμένο. Ένα μικρό κ'αράκι π'ώς «να χ'όρει τ'ήν καλή χάρη τ'ου πρώτου έθ'ων;» Δέν τ'ό καταλαβαίνει κανείς αυτό έθ'ωλα. — Τ'ό όρρανοδ τ'ης Ορρανοδ'ας. Παιδικό και συγκινητικό. Άλλά τ'όση άπειρία σ'το γράμμα φανερώνει και τ'όση άσκηση θέλει άκόμη ή μικρή μου φίλη γι'ά ν'ά κάμει ένα καλό λογοτεχνημα. — Θά εξακολουθώ.

ΔΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ. Άπορρίπτονται: Γι'ά ν'ά άποχ'ησ'εις τ'ήν Δεήπλαση τ'ου Γεωργίου Καρλιώνη. Ό μικρός μού φίλος διαγγέλει καλά. Άλλά π'ρέπει ν'ά συνηθίσει άκόμα ν'ά φτάνει τις φράσεις τ'ου όπως π'ρέπει. Αυτό είναι μ'ά τέχνη δ'όδωληρη, — πού τ'ή μαθαίνει όμως κανείς χωρίς ν'ά τ'ό καταλάβει. — Μικρά Μουσικά τ'ου Βασιλείου Μανδένος. Δέν τ'ά βρισκα έξαιρετικά έπιτυχημένα. — Ό μικρός άληθής τ'ου Οδρανίου Τόζου. Άριστά κ'αλογραμμένο. Άλλά τ'ό τέλος του τ'ο χαλάς. Έστερα άρραβ'όλλω άν είναι και φυσικό. Ένα παιδί άντέχει ίσως περισσότερο σ'την ύφή από ένα γέρο. — Παλιές λαχ'όρες, παλιόι πόνοι τ'ης Μισογ'εγάλης. Τ'ά ίδια πού έστ'αμα κι' απ' τ'ή Μουσική. — Σόνια τ'ης Δώρας Άνθη. Είναι κάτι τεχνητό, δ'ε μού φανταίνεται ν'άχι πολλή άλθθεια.

Η Δ. Άνθη άς γράφει όπως αίσθάνεται, αυτό είναι τ'ό καλύτερο. Μόνο έτσι θ'ά καλλιεργήσει τ'ήν κλίση πού έχει. — Μαθήτρια τ'ης Αιάνας. Η φίλη μου πού έχει τ'όση εθκολία και χάρη σ'την άφήγησή, γιατί δέν γράφει κάτι πού κατέλληλο γι'ά τ'ή Σελίδα μας, άλλα αυτό τ'ά μεγαλοστομικά και τ' άντιπαθ'αγωγικά; — Άπορώ, μ'ά τ'ήν άλθθεια, π'ώς μέσα σ' ένα σχολείο, πού άποτελεί έναν δ'όδωληρο δικό του κόσμο, μ'πορος ν'ά βρη μόνον αυτές τις λαμπρόφρονες, αυτά τ'ά πιο άποχ'ουστικά έλαττώματα τ'ων παιδιών, γι'ά ν'ά περιγράψει. Μά ύπάρχει τ'όσα θ'οριστότερα και άνώτερα πράγματα! Κι' τ'ό θ'ρος δέν π'ρέπει ν'ά είναι τόσο υπερβολικά παινιδικό, σχεδόν κοροιδευτικό! — Άπορρίπτονται επίσης τ'ά έ:ής: Άνεμόδα και Φαειρά: Τ'ό λάθος τ'ης Άντιγόνης, ό Δραπέτης τ'ου Μικρού Καλλιτέχνη, Πλοιαρχος και Φάρμας τ'ου Φασαρία, Η καλύτερη Βουλειά τ'ου Οδρανίου Τό-

ζου και «Η Συμβούλη τ'ου γι'α τ'ου» τ'ης Διδούς, ως παραπολύ κοινά, γιναστά και ξαναδημοσιευμένα. — Άναγέννησις τ'ου Γαλιάνου Άντερσον. Άλήθινά, αυτό είναι ό σικελτός ενός δ'όκληρου μυθιστορηματος, άλλα βέβαια δέν άποτελεί ένα άνήγημα. Δέν έχει δηλ. τ'ήν «κατασκήνη» πού χρειαζ'εται, άλλα μούζιζει σ'ν μ'ά περιλήψη. Τ'ό Γ. Άντ'έρς άς διαλέξει θέμα άπλοού και εύκολότερο. — Ένθ' ό γέρος χαροκαλάς τ'ου Κυκλάμιτ'ου. Άν τ'ό λεκτικό διορθωθ'ή, τ'ό θ'ρος γι'νι λιγότερο σχολαστικό, θ'ά είναι τότε ένα καλό διηγηματάκι, με θ'οράτο θέμα γι'ά τ'ή Σελίδα μας. — Άνάμνησις όνηγός τ'ου Ένδ'όξου Έλληνας. Συγκινητικά και τρωπ'όρα λόγια όρρανοδ παιδιού. Άλλά σ' ένα λογοτεχνικό κομμάτι οι έκφράσεις π'ρέπει ν'ά γίνονται πιο συμμετρικές κι' ή τραγική ν'ά μ'ν είναι υπερβολική, όπως είναι σ'ν μερικές στιγμές τ'ης ζωής μας. Αυτό θέλει ή τέχνη. Έστερα και τ'ό θ'ρος είναι άρκετά άτεγχο. — Νεκρός άτ'αρχος τ'ου Μοσχάνθη Κοινού. Άλλά και άτεγχα γραμμένο. Ένα μικρό κ'αράκι π'ώς «να χ'όρει τ'ήν καλή χάρη τ'ου πρώτου έθ'ων;» Δέν τ'ό καταλαβαίνει κανείς αυτό έθ'ωλα. — Τ'ό όρρανοδ τ'ης Ορρανοδ'ας. Παιδικό και συγκινητικό. Άλλά τ'όση άπειρία σ'το γράμμα φανερώνει και τ'όση άσκηση θέλει άκόμη ή μικρή μου φίλη γι'ά ν'ά κάμει ένα καλό λογοτεχνημα. — Θά εξακολουθώ.

ΔΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ. Άπορρίπτονται: Γι'ά ν'ά άποχ'ησ'εις τ'ήν Δεήπλαση τ'ου Γεωργίου Καρλιώνη. Ό μικρός μού φίλος διαγγέλει καλά. Άλλά π'ρέπει ν'ά συνηθίσει άκόμα ν'ά φτάνει τις φράσεις τ'ου όπως π'ρέπει. Αυτό είναι μ'ά τέχνη δ'όδωληρη, — πού τ'ή μαθαίνει όμως κανείς χωρίς ν'ά τ'ό καταλάβει. — Μικρά Μουσικά τ'ου Βασιλείου Μανδένος. Δέν τ'ά βρισκα έξαιρετικά έπιτυχημένα. — Ό μικρός άληθής τ'ου Οδρανίου Τόζου. Άριστά κ'αλογραμμένο. Άλλά τ'ό τέλος του τ'ο χαλάς. Έστερα άρραβ'όλλω άν είναι και φυσικό. Ένα παιδί άντέχει ίσως περισσότερο σ'την ύφή από ένα γέρο. — Παλιές λαχ'όρες, παλιόι πόνοι τ'ης Μισογ'εγάλης. Τ'ά ίδια πού έστ'αμα κι' απ' τ'ή Μουσική. — Σόνια τ'ης Δώρας Άνθη. Είναι κάτι τεχνητό, δ'ε μού φανταίνεται ν'άχι πολλή άλθθεια.

Η Δ. Άνθη άς γράφει όπως αίσθάνεται, αυτό είναι τ'ό καλύτερο. Μόνο έτσι θ'ά καλλιεργήσει τ'ήν κλίση πού έχει. — Μαθήτρια τ'ης Αιάνας. Η φίλη μου πού έχει τ'όση εθκολία και χάρη σ'την άφήγησή, γιατί δέν γράφει κάτι πού κατέλληλο γι'ά τ'ή Σελίδα μας, άλλα αυτό τ'ά μεγαλοστομικά και τ' άντιπαθ'αγωγικά; — Άπορώ, μ'ά τ'ήν άλθθεια, π'ώς μέσα σ' ένα σχολείο, πού άποτελεί έναν δ'όδωληρο δικό του κόσμο, μ'πορος ν'ά βρη μόνον αυτές τις λαμπρόφρονες, αυτά τ'ά πιο άποχ'ουστικά έλαττώματα τ'ων παιδιών, γι'ά ν'ά περιγράψει. Μά ύπάρχει τ'όσα θ'οριστότερα και άνώτερα πράγματα! Κι' τ'ό θ'ρος δέν π'ρέπει ν'ά είναι τόσο υπερβολικά παινιδικό, σχεδόν κοροιδευτικό! — Άπορρίπτονται επίσης τ'ά έ:ής: Άνεμόδα και Φαειρά: Τ'ό λάθος τ'ης Άντιγόνης, ό Δραπέτης τ'ου Μικρού Καλλιτέχνη, Πλοιαρχος και Φάρμας τ'ου Φασαρία, Η καλύτερη Βουλειά τ'ου Οδρανίου Τό-

ζου και «Η Συμβούλη τ'ου γι'α τ'ου» τ'ης Διδούς, ως παραπολύ κοινά, γιναστά και ξαναδημοσιευμένα. — Άναγέννησις τ'ου Γαλιάνου Άντερσον. Άλήθινά, αυτό είναι ό σικελτός ενός δ'όκληρου μυθιστορηματος, άλλα βέβαια δέν άποτελεί ένα άνήγημα. Δέν έχει δηλ. τ'ήν «κατασκήνη» πού χρειαζ'εται, άλλα μούζιζει σ'ν μ'ά περιλήψη. Τ'ό Γ. Άντ'έρς άς διαλέξει θέμα άπλοού και εύκολότερο

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΝΤΑΙ

οι συνδρομηταί μου, όταν λήγη η συνδρομή των, να την ανανεώσουν άμέσως, χωρίς να με υποβάλλουν εις τόν κόπον και τόν έξοδον να τόν υπενθυμίζω σιόν καθένα ιδιαίτερος. Η έγγραφη ανανέωση της συνδρομής είναι τó πρώτιστον χρέος τού καλού συνδρομητού.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τού 24ου Διαγωνισμού. Τού φυλλάδιου τούτος αι λύσεις είναι δεκαί μέχρι της 8 Αγοστήου.

397. Δελιγράφος

Με τó πρώτον απαγορεύεις, Με τó δεύτερον διαορίζεις. Στ' όλο, τραγική άγαντεύεις. Ηρωίδα κι' άπορσίς, Γέωργιος Κ. Δραπέπουλος

398. Λογομαχιακός Συλλαβάρχιφος

"Ετσι γιά γούστα δύο νι Τά γράφω στη σειρά Και Τικανίδα στη στιγμή Πεπέται όλη χαρά. Νάρκισσος

399. Στοιχειόγραφος

"Όποιος μ' έλαβε σε μάχη, Άρχηγός, κούρος όπλίτης, Δοξασμένος πάντα ζει. Τά δύο πρώτα τώρ' άν λείψαν, Μένει, δάλακρος, πλανήτης Και με τάρβος του μαζί! Ροδοδάφνης

400. Αίνιγμα

"Άρωμα τ' άρεσνικό μου, Μά κι' ως ζώο τó ξερονόο όλοι. "Όσο γιά τó θηλυκό μου, Στην Εδέσση τρέψη κόλη. Αντιθένη

401. Πυράμις

+ * + * * * * * + * * * * * + * * * * *

Οι σταυροί καθέτας πόλις της Η. Έλλάδος. Οριζοντίως κατά σειράν εκ των άνω: σύμφωνον, στοιχείον της φύσεως, γεωμετρικών σχήμα, κράτος της Εδέσσης, βασιλεύς της Σατίας. Τερζάν

602. Έπιγραφή

X O Σ P O O T A P O I Σ N E H Π Σ N I Y A A I

Ζητείται η άνάγνωσις. "Ελευθέριος Ν. Ρουσσάκης

403. Δακλό Κεφάλι

ρούς, Ψαρός, ώμός, ούα, Ίος, ίνα. Είς τας λέξεις αυτάς να προστεθή ως κεφαλή από έν γράμμα, ώστε να σχηματισθούν άλλοι τόσαι λέξεις, τάχα καί τών όποίων ναποτελούν ψυχικήν δύναμιν. Άρτική Αθή

404. Ποικίλη Άκροστιχίς μετ' Έλλησοσυμφώνου.

Τό πρώτον γράμμα της πρώτης τών κάτωθι ζητούμενων λέξεων, τó δεύτερον της δευτέρας, τó τρίτον της τρίτης και καθάβηξ, σχηματίζουν έλλησοσυμφώνον άρχαίον γλωσσικόν τού τύπου * * * *

τού όποίου ζητείται η λύσις: 1. Τό έπώνυμον τού κορομού 2. Πτηνόν ωδικόν 3. Πόλις της Ν. Έλλάδος και θσαυρικών έργων. 4. Θεά κωνηγέτις. Άστέρ τού Πένου

405. Γρίφος

ατ ΛΙ ΛΙ η νέο τα ατ Η ΛΙ ΛΙ ή νέο τα ατ ΛΙ ΛΙ ρόστ τα ατ ατ Νέμεις.

Διά τούς Γαλλομαθείς

406. Metagramme

- 1. Quand, sous le ciel sombre, Dans le kouffre noir, Un navire sombre, Je suis un espoir. 2. Quand l' Astre rayonne, Que l' ardeur des jours. Penètre, aiguillonne, Je suis un secour. Στανάργος τού Πένου

ΑΥΣΕΙΣ

των Πν. Άσκησ. τ. φύλ. 10 και 11

138. Ειληνικός (Ειρήνη, Κώς.) - 139. Φρέαρ-Ρέα. - 140. Παρομύδια-Παρομυθιά. - 141. Τό δ-δωρ. - 142.

Σ Ο Σ Ν Σ Ο Ο Τ Α Ο Μ Υ Η Γ Λ Α Ω Ρ Σ Α Η Υ Τ Ο Γ Ρ Ε Ο Σ Σ Σ Α

143. ΑΝΝΙΒΑΣ (Νατάς, Ίβης, βαννά, Σινά.) - 144. Κιχη (ΤάΚΗ ΚΟΙταξη). - 145. ΚΟΡΑΣ - ΔΑΜΙΑ (Κάλαμος, Όρσας, Ρωμύλος, Άξιός, ΣόΑνον). - 146. Δός μοι πάν στω και τάν γάν κνήσω. - 147. Καπνός ήν και διελύθη. - 148. "Ενα κι' ένα πάναν δύο. (έν α κ' έν α και, γούν δύο.) - 149. Angletierre (angle, terre). - 150. Trop parler nuit. - 151. A la guerre comme à la guerre.

152. "Ηρα (ή Ρά). - 153. Ασύρα-αύρα. - 154. Δήλος-Μήλος-Τήλος. - 155.

Ι Π Π Ι Α Σ 156. Κίμων-μήκων. - 157. Σδ Α Σ ΣΚΟ Π Α Σ είπας ("Η ανά Χ Υ Ι Κ γνωσηκατά στή. Α Β Σ Ρ λάς.) - 158-162. Ο Ι Διά τού Θ: Θά Σ Σ λος, έθος, τί-

θος, Άθος, πόθος. - 163. ΑΝΝΙΒΑΣ ("Άνδρος κΝήμη, Κωνσταντίνος, ΜεδιόΑνα, Άνουβίς, Πανναμάς, Διάπλασις.) - 164. "Η αλήθεια είναι μικρό - 165. "Ερρεϊ τά κέλα. (έ, ρητά, κά, λά). - 166 - 168. 1. Μάρβα (mare, va). 2. Αμαρυλλίς (amé, à, riz, lys). 3. Λατίνα (la, ta, ni, à). - 169. L'argent fait tout.

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διά 1 έως 10 τó πολλό λέξεις με άντι στοιχία όρ. 3 τó ελάττωον σύμμα. Πέραν τών 10 λέξεων 50 λεπτά ή λιγύς, με παρκα δέ στοιχία λεπτά 70 με μεγαλικά όρ. 1. Ό χωριστός στίχος όρ. 3. Η προπλήρωσι είναι άπαραίτητη.

ΚΟ' - 512] Προκήρυσσον διαγωνισιον ήρώδων Γρηγορηστικόν κατάδν. Σημειωθή έλευθερία, δραδεία τρία έκδικα έιδίλια προθεσμία μηνία. Δίσις: Ανίδα Μαρτίαν Δημητριάδου, Πόστ Ροστάντ, Σέρρος. Ύετική Κουκλίτια Ζώντανη Κουκλίτια ΚΟ' - 518]

Πρωτομαγιστινιάς, στον Διαιτάσο-Πέτρον τόν χωριστό. Ιδιαίτερος Μιχρή "Αριστοκράτσια. Μιτρούνδ, ασί πάν οι σχέσεις με τή Μυρόλευσση; Ριγολέτι; Γελασση Κλαφίρια ΚΟ' - 519]

Λαγωνικό, δέχομαι, και έπί αέ και από όλους άνταλαγήν Μ. Μυσικίνδν. Δίσις, Περσέα Άθηναιών, Δωσφόρος Κηφισιάς 108, Άθήνα. ΠΕΤΡΟΣ ΡΙΟΝΕΙΑ ΚΟ' - 520]

Ψυχολόγοι, ός συγκαίρου γιά τήν μαθητική ικανότητα τού μάντιουμ ασ. Άλθισιά πάς τού κατέδρα ή έμπειρία ότι είμαι τó "Αρχιζάνιο: Δέν μπορώ να καταλάβω. (Στη Διοκί. - Ούτε κι' έγώ). "Αννή Μαρτίου ΚΟ' - 521]

Λαγωνικό, δέχομαι. "Ελλάς, Μαριολό-Λοδο, Κάρνην, δέχομαι άνταλαγήν Μ. Μυσικίνδν. Δίσις: Κωνστ. Ρόρηου, Δούκα Φιλίππου 8, Άθήνα. Ριγολέτις ΚΟ' - 522]

Ενδεξέ Λουκιώτη: Κ: δέχομαι εις ποίαν Δ/ση; Λευκή Μαρτίου ΚΟ' - 523]

Τζίνα, Θεάα Δεζέρι, έλληλογραφου- με; Γρίφος Κώσταν Βενεζάνη, Π.τ. Μυλλήνην Διά. Γελάσας ΚΟ' - 524]

Εξοριστό τούσ στείλιαντας τετραδίλιας, κέρτες περιμένα έπ' όλους τούδ έλλο- λους στήν καινούργια Δ/σην. Μαρτίαν Μιούρα, όδός Άγ. Ανιστόριαν, Τάση 7 Α. Άθήνα, διά: Δακρυομένη Ματιά ΚΟ' - 525]

ΜΑΓΕΜΜΕΡΟ ΑΚΡΟΠΟΛΙ - Βίκτωρ Ζωρζής. Ποιός σός γράεις, μωρό μου; Γιατί να μη μωό τó τίς μόνος σου; ΔΙΠΛΑ σόφ φουδόνυμο έρχικό τί ήτιούσαν; Την έπα- ός γιά κέλα, Μπαμπιό μου. - pardon! - Τρελλοκρίτες σόλληπειται. Κέ, γά Μυκτιρίδα? - pardon? - Καλλιτέχνης Ζουραφίς, άσσην καλλωνίς? "Τρελλοκρίτες ΚΟ' - 526]

ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟΚΑΛΥΨΕΩΝ: Γελα- σση Κουκλίτια - Αλεζάνδρου Ρεσόντ - Λάσκαρι, Τροικαλίνας - "Ασημακόου- λος Κολοκοθόπουρος - Συρμόπουλος, Δου- κη Μαρτίου - Κυπρη, Μοσού 111 Διορίσθη άντιπροσώπος Κηφισιάς 5 Δε- σφμαχίς. Τών άποκαλύψεων: "Εκταρ ΚΟ' - 527]

ΠΩΣ ΘΑ ΠΕΡΑΣΕΤΕ ΠΙΟ ΕΥΧΑΡΙΣΤΑ ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ ΣΑΣ; Είναι άπλούστατο: Θα προμηθευθήτε δους περσιότερους μπορείτε ΤΟΜΟΥΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ, και θα τούς πάρετε μαζί σας στο ταξίδι, στην έξοχή, όπου θα πάτε, - αλλά κι' όπου θα μείνετε, - γιά να περιόσετε εις Διακοπές. Κέ' ένας μόνος Τόμος της Β' Περιόδου άρ- κει, με τίς 400 του σελίδες, με τά τρία ή τέσσερα μυθι- στορήματά του και με τά τόσα άλλα που περιέχει. Τροικατάλογος δημοσιεύεται στα φυλλάδια συχνά. Συμβουλευθήτε τον και κάμτε εγκαιρίως την προμηθεύσας, άν θέλετε να πείραστε ΤΟ ΠΙΟ ΕΥΧΑΡΙΣΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ!